

Upravištvo: Ljubljana, Knafljeva
ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126.
Ispravitelj: Ljubljana, Selen-
burgova ul. 3. — Tel. 3492 in 2492.
Podružnica: Maribor, Aleksandrova
cesta št. 13. — Telefon št. 2455.
Podružnica: Celje, Kocenova
ulica št. 2. — Telefon št. 190.
Računi pri pošti: Ljubljana, Ljub-
ljana št. 11842, Praha čisto
79 190, Vitem št. 105 241.

Naročnina vsake mesečno 45 — Dina
za izposojenost 40 — Dina

Uredništvo:

Ljubljana, Knafljeva ulica 5. Telefon
št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.
Maribor, Aleksandrova cesta 13. Te-
lefon št. 2440 (ponoči 2582).
Celje, Kocenova ul. 3. Telefon št. 190.
Kupopis se ne vračaja. — Oglasi po
tarifu

JUTRO

Sovjetska Rusija in Japonska

Pomirljive izjave japonske ga poslanika v Moskvi o raznih problemih, ki zanimajo tudi Rusijo

Moskva, 24. marca AA. Glede novostanovljenja mandžurske države je dal japonski poslanik v Moskvi pomočniku zunanjega ministra Karahanu sledečo izjavo o stališču japonske vlade:

Če bo vlada nove mandžurske države Japonski jamčila za izvršitev obvez, izvršitve iz obstoječih pogodb in za varnost življenja in imetja japonskih podanikov v Mandžuriji ter ostala v prijateljskih odnosih do Japonske, jo bo japonska vlada ugodno sprejela.

Glede odnošajev nove mandžurske vlade proti drugim državam je izjavil japonski poslanik, da se bo nova mandžurska vlada v svoji politiki ravnala po načelu odprtih vrat in načelu enakopravnosti.

Japonska vlada tudi še ni priznala novostanovljenja mandžurske države, temveč v tem trenutku še spremlja razvoj dogodkov v Mandžuriji.

Kar se tiče pogodb, podpisane v Portsmouthu, japonska vlada ne vidi nikake kršitve pogodb v tem, če prevaža in koncentrirajo čete s pomočjo vzhodno-kitajske železnice, ker prevažanje čet nima strate-

gičnih namenov, nego mu je samo svrha obramba življenja in imetja japonskih državljanov, naseljenih v Mandžuriji.

Stratenje vzhodno-kitajske železnice proge za japonskimi četami opravičuje japonska vlada s tem, da so japonske čete zaradi dogodkov v Mandžuriji in ukinitve obrambe južnega dela vzhodno-kitajske železnice proge smatrala za svojo dolžnost, da same organizirajo obrambo južnega dela vzhodno-kitajske železnice proge. Od 3. marca dalje pa so japonske čete prepustile obrambo tega dela železnice proge četam vlade v Gilinu.

Japonski poslanik je zagotovil sovjetsko vlado, da bo Japonska tudi v bodoče lojalno spoštovala portsmouthsko pogodbo, ker nima nikakoli strateških namenov na vzhodno-kitajski železniški progi.

Karahan je nato izjavil, da vodi sovjetska vlada politiko miru in da se bo striktno držala portsmouthske pogodbe. Upa pa, da bodo zastopniki japonskih oblasti v Mandžuriji takisto spoštovali obveze, ki jih je prevzela japonska vlada na podlagi iste pogodbe.

Gospodarske težkoče Bolgarske

Velike demonstracije v Plovdivu — Lakota v petriškem okraju — Težkoče z izvozom tobaka

Sofija, 24. marca. AA. Brezposelni delavci v Plovdivu so priredili velike demonstracije, zahtevajo, da se jim položaj izboljša. Čeprav so bile demonstracije prepovedane, se je dopoldne zbralo pred plovdivskim okrožnim sodiščem na stotine oseb, ki so viharno demonstrirale proti oblastem. Policija je takoj posegla vmes in razpršila demonstrante, ki pa so se kmalu zopet vnovič zbrali pred okrajnim glavarstvom, kjer so ponovno demonstrirali. 50 oseb je bilo aretiranih, med njimi več žensk.

Tudi v petriškem okrožju vlada velika nezaposlenost in pomanjkanje. Gospodarska kriza je prišla tamkaj do močnejšega izraza predvsem zato, ker je cena tobaku, ki je glavni pridelek teh krajev, zelo nizka. Državne oblasti so vse ukrenile, da se

omogoči cenejša prehrana tamkajšnjega prebivalstva.

List »Makedonija« pravi ob tej priliki, da je bilo v petriškem okrožju več primerov smrti od lakote in da tisoče družin strada, ker nima nobenih sredstev.

Kakor je znano, je Bolgarska v zelo težavnem položaju s svojim izvozom tobaka, ker države, ki kupujejo bolgarski tobak, zahtevajo, da bi Bolgarska za uvoženi denar kupovala blago od njih. Bolgarska pa ne želi tujega blaga, ampak le tujo valuto, da bi lahko plačevala inozemstvu svoje dolge.

Potres v Cirpanu

Sofija, 24. marca AA. V Cirpanu, ki ga je pred leti porušil potres, so večeraj občutili močan potresni sunek s podzemeljskim grmenjem.

Obupen položaj občin v Nemčiji

280 milijonov mark primanjkljaja — Znižani dohodki — Podpore za brezposelne

Berlin, 24. marca AA. Ob koncu proračunskega leta 1931-32 so imele občine primanjkljaj v višini 280 milijonov mark. Navzlic velikemu varčevanju, ki so ga uvedle v vseh postavkah, ne morejo spravi svojih proračunov v ravnotežje, ker so silno obremenjene s podporami brezposelnim delavcem. Občine so leta 1931 dale brezposelnim delavcem skupno 1 milijardo in 100 milijonov mark podpore, čeprav je treba všteti v to vsoto 230 milijonov mark, ki jih je nemška vlada dala občinam na razpolago za podeljevanje podpore.

Po drugi strani so se dohodki nemških

občin v toku leta 1931-32 znižali za 20 odstotkov. Če se upošteva, da dobivajo občine od nemške vlade na mesec 55 milijonov mark subvencije v tej obliki, da jim vlada črta njihov davek, in da ta vsota ne predstavlja niti 60 odst. vsote, ki jo občine izplačujejo brezposelnim delavcem, postane jasno, da je položaj nemških občin katastrofalen.

Slika za leto 1932 je še hujša, ker se računa, da bodo morale občine letos izdati za brezposelnostno podporo eno milijardo 560 milijonov mark.

V Rumuniji ne bo moratorija

Dunaj, 24. marca s. Rumunska poslaništvo objavlja: Rumunska vlada je pooblastila rumunsko poslaništvo na Dunaju, da demantira v raznih glavnih mestih razširjene govorice o morebitnem moratoriju za zunanje dolge Rumunije in za amortizacijo javnih posojil.

Povratak princese Helene v Bukarešto

Bukarešta, 24. marca. s. Princesa Helena, ločena žena kralja Karla, je prispela iz inozemstva semkaj. Na kolodvoru je bila sprejeta z vsemi častmi, ki gredo suverenu. Pričakovali so jo častna četa kraljeve garde, policijski prefekt, adjutant in dvorna dama »raljice matere ter brat princezine in bivši grški kralj Jurij. Vedno bolj se širijo govorice, da se namerava napraviti še en poizkus za zblizanje med obema soproga.

Potovanje bolgarske kraljevske dvojice v Rim

Sofija, 24. marca s. Kralj Boris in kraljica Jovana sta danes s simplonskim ekspresom odpotovala v Italijo, in sicer pod imenom grof in grofica Rilski.

Aretacije komunistov v Budimpešti

Budimpešta, 24. marca. č. V pretekli noči je policija odkrila dve opasni komunistični organizaciji. Policijski organi so vdrl v neki lokal, kjer je bilo zbranih 68 komunistov, med njimi 7 žensk. Ko so preiskali lokal, so našli mnogo dokumentov in drugega za komuniste obtežljivega materiala. Iz dokumentov je razvidno, da so komunisti delali po navodilih iz Moskve. V isti noči so policijski organi aretirali tudi sina bogatega budimpeštanskega hišnega posestnika, bivšega dijaka tehnične visoke šole, in sicer ravno v trenutku, ko je z neko žensko tiskal komunistične letake, v katerih se pozivajo budimpeštanski prebivalci naj 1. maja ne plačajo več stanarine.

Zedinjene države in haško rabsodišče

Washington, 24. marca. č. Državni tajnik za zunanje zadeve Stimson je poslal senatnemu odboru za zunanje zadeve pismo, v katerem izraža svoje mnenje o haškem protokolu in o pristopu Amerike v delokrog haškega rabsodišča. Revidirani haški protokol v vsakem primeru absolutno odgovarja ameriški stališču, ki ga je vlada izrazila kot pogoj za srečanje haškega protokola. Šlo je za to, da se haško sodišče obveže, da ne bo razpravljalo o vprašanjih, ki zadevajo ameriške interese, ne da bi za to ameriška vlada prej dala svoje dovoljenje. Pričakovati je, da bo senatni odbor izrazil svoj pristaneč na predlog vlade, da se Zedinjene države priključijo k haškemu protokolu.

Mussolini napoveduje boljše čase

Rim, 24. marca č. Včeraj popoldne se je ob priliki 13. obletnice ustanovitve prve fašistične organizacije v Milanu sestala tudi nacionalni svet fašistične stranke. Sestanka se je udeležil tudi ministrski predsednik Mussolini, ki je imel pri tej priliki pomemben govor o nalogah fašistične revolucije in dolžnostih članov fašistične stranke, pred palačo zbrani množici, ki mu je prirejala viharne ovacije, pa je napovedal, da bo fašistični režim do prihodnje zime popravil vse, da bodo ljudje našli delo in gnetno pomoč, da jim ne bo treba trpeti kakor letos. Stalno pa mora biti pred očmi vseh geslo, da je treba vztrajati v borbi do zmage in preko nje za bodočnost in moč nacije.

Francosko posojilo za poljske železnice

Varšava, 24. marca AA. Listi objavljajo vest, da so se porajanja, ki so se vršila v Parizu za sklenitev posojila dveh milijard zlotov, končala ugodno in da bo posojilo v kratkem dovoljeno poljsko-francoski železniški družbi, ki gradi železniško progo za zvezo med Gornjo Šlezijo in Gdovno.

»Grof Zeppelin« v Braziliji

Pariz, 24. marca AA. Iz Pernambuca v Braziliji poročajo, da je včeraj ob 15.30 prispel tja nemški zrakoplov »Grof Zeppelin«.

FINANČNA POMOČ PODUNA VJU

Predlogi finančne komisije Društva narodov — Posojilo Avstriji in Grški — Odmev ekspozicije dr. Marinkovića

Pariz, 24. marca. d. Finančni odbor Društva narodov je danes po 23 dneh zaključil svoje zasedanje. »Agence Economique et Financiere« poroča, da vsebuje poročilo finančnega odbora celo vrsto predlogov za svet Društva narodov, ki se sesane 15. aprila.

Za Avstrijo je odbor predlagal posojilo, ki naj pomaga Avstriji iz njenega sedanjega položaja. Avstriji naj se za odplačevanje dolgov v inozemstvu ne dovoli nikak moratorij.

Madžarski moratorij naj se prizna, dokler se ne sklene splošen sporazum med Madžarsko in njenimi upniki. Ta sporazum je mogoč šele tedaj, ko se bodo gospodarske razmere izboljšale.

Za Grčijo je finančna komisija prav tako predlagala posojilo, da bi Grčija lahko plačevala obresti svojih zunanjih dolgov. Grčiji naj se dovoli moratorij za amortizacijska plačila.

Bolgariji naj svet Društva narodov dovoli le delen moratorij. Bolgarija bo po tem predlogu znižala za 50 odst. svoja plačila na račun dolgov.

Ob istem času, kakor svet Društva narodov, se bo sestala tudi evropska komisija, ki bo razpravljala o načrtu gospodarske obnove srednje-evropskih držav. Z ozirom na to konferenco bo poročilo finančnega odbora postalo gotovo pozitiven element v korist načrta in sklenitev podunavskega gospodarskega sporazuma.

Pariz, 24. marca d. Ministrski predsednik Tardieu nadaljuje v Parizu svoje diplomatske razgovore z zastopniki vzhodnih zaveznikov Francije o podunavskem vprašanju. V ministertvu za zunanje zadeve se je vršilo včeraj več posvetovanj s poslaniki srednjeevropskih držav in politični krogi pripisujejo posebno važnost posetu češkoslovaškega poslanika v zunanjem ministertvu.

»Journal« piše, da se zaman prizadeva vsakdo, ki bi hotel izolirati gospodarski problem in ločiti posamezna vprašanja v

obravnavanju. Glavni vzrok svetovne gospodarske krize je težavna dedščina preteklosti. Problem se da sicer obratovati na eno in drugo stran, vedno pa se pokaže, da vzhodne države nujno potrebujejo finančno pomoč, od katere pričakujejo vseposlošno pomirjenje.

»L' Oeuvre« pravi, da je govor češkoslovaškega zunanjega ministra jasno zarisal razlike med češkoslovaškim, nemškim, italijanskim stališčem o podunavskem vprašanju. Dr. Beneš je zavrnil širokopotezni trgovski kartel, ki bi vlesilam omogočil, da stavi svoje pogoje in si zagotovijo svoje dobičke, še preden bi se moglo male države med seboj sporazumeti. To hočeta zlasti Italija in Nemčija. Toda taka politika pri reševanju srednjeevropskega gospodarskega problema ni dopustna in je obsojena zato že v naprej v neuspeh.

Glasovi angleškega tiska

London, 24. marca AA. »Financial News« priobčuje članek o gospodarski zvezi med podunavskimi državami. List ugotavlja, da podunavski državni zvezi ni mogoče razpravljati z drugim to, da angleški bančni krogi sporazumu med podunavskimi državami zelo naklonjeni, ker bi tak sporazum olajšal položaj v teh državah in omogočil tudi večjo finančno pomoč od zunaj.

»Times« priobčuje dopis svojega pariškega poročevalca o razpravah za gospodarsko zvezo med podunavskimi državami. Poročevalec pravi med drugim, da leži nerodna stran tega načrta v tem, ker odnosi med Francijo in Nemčijo niso najbolj iskreni. Zato bi mogla britska vlada v tem vprašanju imeti odločilno posredovalno besedo.

Vtis Marinkovičevega ekspozicije

Zeneva, 24. marca. AA. Vsi ženevski listi so objavili zelo obširne izvlečke iz ekspozicije jugoslovenskega ministra zunanjih zadev dr. Vojke Marinkovića v senatu o sporazumu podunavskih držav.

Izvedba premirja na Daljnem vzhodu

V Šanghaju nad 1.800 milijonov frankov škode — Na milijone ljudi brez posla

Šanghaj, 24. marca. s. Med kitajskimi in japonskimi delegati so se danes formalno pričela pogajanja za končno prekinitev premirja. V krogih nankingske vlade pa niso ravno optimistično razpoloženi, ker se govori, da vztrajajo japonski vojaški krogi pri tem, da ostanejo japonske čete v okrajih Vuzung in Kiangvan.

London, 24. marca. d. Škoda, ki so jo napravile vojaške operacije v Šanghaju in okolici v zadnjih tednih, se ceni na 100 milijonov angleških funtov ali 1800 milijonov frankov. »Times« pa naglašajo, da

bi vsako zavlaščevanje ureditve konflikta položaj še znatno poslabšalo. Kako silno je trpel Šanghaj med vojnimi operacijami, dokazujejo izkaznice carinskega urada. Vrednost uvoženega blaga v zadnjih treh mesecih je znašala 150 milijonov taelov, vrednost izvoženega blaga pa komaj 31 milijonov. Zunanja trgovina mesta je padla od decembra do februarja od 86 na 32 milijonov taelov. V Šanghaju je sedaj vrhu tega nad pol milijona delavcev brez posla, ako pa se vstjejejo se njihove družine, znaša število brezposelnih v mestu in okolici več milijonov.

Iz francoskega senata

Pariz, 24. marca. g. V senatu se je danes pričela splošna debata o proračunu s poročilom glavnega poročevalca Gardeya, ki je poudarjal, da bo izkazal proračun velik deficit. Samo do konca meseca februarja je bilo na davkih za 650 milijonov frankov manj dohodkov. Skupni primanjkljaj bo dosegel najmanj tri milijarde frankov, ki se pa bo, vstevši nemške reparacije v znesku 1.7 milijarde, zvišal na približno 5 milijard. Jutri dopoldne se bo pričela podrobna debata.

Albanski parlament

Tirana, 24. marca g. Zasedanje albanskega parlamenta je bilo s kraljevim dekretom podajšano do 15. aprila. Sedanja zbornica je bila izvoljena leta 1928 ter je njena funkcijska doba potekla 15. marca. Po dolobah ustave mora vlada dva tedna pred potekom funkcijske dobe razpisati nove volitve, ki se morajo vršiti najkasneje dva meseca po prečitanju tozadevnega zakonskega dekreta. Listi izražajo upanje, da bo parlament pred razpustom sprejel še zakon o pravnih odnošajih državnih uradnikov, tako da bo s tem zaključen ves nov kompleks albanskih zakonov.

25 hitlerjevskih listov začasno ukinjenih

Berlin, 24. marca. č. Vlada je pričela izvajati ostre mere proti nacionalno-socialistični stranki in njeni protizakonski volilni propagandi. Kakor že znano, so za nekaj dni ukinili Hitlerjev glavni organ »Völkischer Beobachter«. Poleg tega so sedaj prav tako za nekaj tednov ukinili vse nacionalno-socialistične organe v Hessenu, list »Angriff« v Berlinu, dalje celo vrsto nemških fašističnih glasil v Porenju, Sleziji, v Brandenburgu in drugih pruskih pokrajinah. V Berlinu so do nadaljnjega prepovedali tudi izdajanje komunističnega glasila »Rote Fahne«.

Hitler je sicer protestiral pri notranjem ministru Groenerju zaradi takih ukrepov državnih oblasti, vendar zaman. V cioti so oblasti začasno prepovedale izdajanje 21 nacionalno-socialističnih časopisov. Minister za notranje zadeve in državno obrambo Groener je prepovedal tudi zborovanje nacionalno-socialistične mladine, ki bi se moralo vršiti na velikonočno nedeljo v Braunschweigu. Na tem zborovanju bi nastopil tudi sam Hitler. Notranji minister v Braunschweigu Klagge je sicer že izdal dovoljenje za to zborovanje, a ga je moral na Groenerjevo zahtevo umakniti.

Madžarska mornarica na Jadranu

Budimpešta, 24. marca. s. Italijanska vlada je sklenila likvidacijo paroplovne družbe »Fiumana« na Reki. Družba je bila svojočasno ustanovljena z namenom, da prevzame madžarske ladje, ki so po vojni pripadle Italiji. Ladje s skupno tonažo 20 tisoč ton bodo sedaj prešle v madžarsko last in bodo obratovale v madžarski paroplovni družbi »Hungaria«, ki se bo ustanovila. Ladje bodo domovale na Reki in v drugih italijanskih lukah.

Rabsodišče za zavarovanje prometnega oseboja

Beograd, 24. marca AA. Na podlagi čl. 89. naredbes prometnega ministra o zavarovanju državnega prometnega oseboja za bolezni in nesreče je prometni minister izdal pravilnik o ureditvi izvoljenega sodišča in o sodnem postopku pri tem sodišču. Za urejanje spornih vprašanj med osebami, ki so zavarovane za bolezni in nesreče, ali pa njihovim pravno pooblaščenimi sorodniki, in med bolezniskim fondom, odnosno državnim prometnim proračunom se ustanovi sodišče v Beogradu. Ime sodišča je: »Izvoljeno sodišče za zavarovanje državnega prometnega oseboja kraljevine Jugoslavije.« ki bo sedilo v svetu petorice, ki obstoja iz predsednika ali njegovega namestnika in štirih porotnikov, odnosno njihovih namestnikov. V pristojnost izvoljenega sodišča spadajo spori z vsega ozemlja kraljevine Jugoslavije.

Angleška vlada proti komunistom

London, 24. marca d. Notranje ministertvo je Henryju Barbusse odreklo vizum za prihod v Anglijo, zaradi česar ni mogel snoči govoriti na kongresu komunistične »Delavske pomoči« v Londonu, kakor je bilo napovedano. Tudi nemškemu poslancu Münzenbergu, ki bi moral govoriti na istem kongresu, je bil prihod v Anglijo prepovedan.

Zborovanje protituberkuloznih lig

Beograd, 24. marca p. 17. aprila se bo v Beogradu vršila izredna skupščina delegatov protituberkuloznih lig iz vse države, na kateri bo ustanovljena za vso državo enotna protituberkulozna liga.

Angleški funt nenrestano rase

Pariz, 24. marca s. Najvažnejša značilnost današnje zadnje borze pred veliko nočjo je bila hausse angleške funta, ki se je dvignil od 92.78 na 94.16.

Politično zatišje v Beogradu

Beograd, 24. marca. p. Ker je senat snoči izglasoval proračun, zakon o spremembah o neposrednih davkih, o spremembah taks in zakon o prometu s pšenico, so bile seje senata odgojene za daljšo dobo. Ker je tudi zasedanje Narodne skupščine odgojeno, je nastalo v beograjskih političnih krogih zatišje. Večina poslancev in senatorjev se je že včeraj odpeljala iz Beograda. Ostali so sledili danes.

V Narodni skupščini je danes dopoldne zasedal samo finančni odbor. Imel je krajše sejo in je odgodil svoje delo do 29. t. m. Razpravljal je o spremembi trošarinkega zakona, vendar se ni sprejel nobenih konkretnih sklepov.

V senatu je danes zasedal administrativni odbor, ki je prav tako odgodil svoje zasedanje preko praznikov.

Vlada je imela danes ves dan sejo. Razpravljala je o banovinskih proračunih. Razprava se bo še nadaljevala.

Imenovanja in premestitve

Beograd, 24. marca. p. Z ukazom Nj. Vel. kralja so bili na predlog ministra za šume in rudo imenovani: Za računsko kontrolorja 7. skupine pri računovodstvu za šume v Ljubljani Julij Lavrenčič, dosedaj knjigovodja 8. skupine; za podčuvaja 1. razreda 7. skupine pri šumski upravi v Boh. Bistrici Vinko Ayver, podšumar 8. skupine; za podšumarja 1. razreda 7. skupine v direkciji šum v Ljubljani Jakob Jošenko, dosedaj podšumar 8. skupine.

Beograd, 24. marca. p. »Službene Novice« so objavile ukaz, po katerem sta premeščena k pošti Ljubljana I Stanko Krasnik iz Cerknice in Marija Kunst iz Smarja ob Paki, v Smarje ob Paki pa Dragica Kuralt iz Ljubljane.

Imenovanja pri železnici

Beograd, 24. marca AA. Z ukazom Nj. Vel. kralja sta postavljena pri direkciji državnih železnic v Ljubljani za višjega tajnika pete skupine Ivan Merslavč, poverjenik šeste skupine, in za kontrolorja splošnega oddelka Hijeronim Hvala, dosedaj kontrolor pri prometno-komercialnem oddelku.

Beograd, 24. marca AA. Na podlagi čl. 460. obrtnega zakona od 5. novembra je predpisal minister za trgovino in industrijo pravilnik o obrazcih po obrtnem zakonu. Obrazec je 17 vrst. Oblasti in ustanove bodo smele pobirati od strank odškodnino za izdane obrazce po ceni, ki jo ugotovi ban.

Tri nesreče v Ljubljani

Ljubljana, 24. marca.

Nocoj je imela reševalna postaja precej opravka. Prepeljati je morala v javno bolnico tri ponesrečence, katerih eden se nahaja v zelo kritičnem stanju. Najprej je odpravila v bolnico Borisa Pečenka, sina trgovca z usnjen, stanujočega v Streliški ulici. Boris si je pri smučanju zlomil roko.

Nevarne poškodbe na glavi je dobil Srečo Pučko, trgovca in fotografa iz Zgornje Šiške, ki je v Vogovi ulici padel tako nesrečno, da je oblezal nezavesten. Reševalna postaja je morala ponesrečenca nemudoma prepeljati v javno bolnico.

Tretja ponesrečenka je Cirila K., stanujoča v Hranilniški ulici 11, ki je po nočnem zavlažila neki struneni prašek. V bolnici so ji zlodec izprali in ji rešili življenje.

Naši kraji in ljudje

Dr. Stanko Vurnik v preranem grobu

Ljubljana, 24. marca.

Ob 17. smremili dr. Stanka Vurnika na njegovi zadnji poti. Bridka usoda je velela, naj mladi mož ne izpolni svojega poslanstva, ne samo kot skrbnik družine.

tudi kot orač slovenskih kulturnih ledin. Dr. Stanko Vurnik je ležal na mrtvaškem odru v mrtvašnici zavetišča sv. Jožefa in so ga ves čas prihajali kropiti nešteti ljubljanci, ki jih je globoko ganila usoda mladega, toliko obetajočega znanstvenika. Pogreb sam je to pokazal naravnost na veličasten način. Zbrala se je ogromna množica pogrebcev. Pevci so zapeli pred Jožefiščem ganljivo žalostinko »Usliši nas«, nakar je krenil sprevod po Vidovdanski cesti in Prisojni ulici do kapelice, kjer se je ustavil in so pevci zapeli še »Vigred« v zadnje slovo. Turobni sprevod, v katerem so bili poleg sorodnikov in prijateljev tudi mnogi predstavniki našega javnega življenja, je krenil nato na pokopališče sv. Križu. V prvem mraku se je zaprl sveži, mladi grob v osrčju ljubljanskega polja.

Zahvala Zveze slušateljev Aleksandrove univerze

Ob zaključku nabiralne akcije, ki jo je izvedla letos Zveza slušateljev Aleksandrove univerze namesto vsakoletnega reprezentančnega plesa, je odboru nabiralne akcije dolžnost, da se zahvali vsem, ki so se odzvali in pomagali akademski mladini Aleksandrove univerze.

Dohodek nabiralne akcije znaša 32.140,28 Din in se bo razdelil Akademski bolniški blagajni in knjižnicam strokovnih društev, ki so najpotrebnejše akademske ustanove.

Vsem, ki so pripomogli k uspehu naše nabiralne akcije, bodi izrečena globoka zahvala. — Za Zvezo slušateljev Aleksandrove univerze, Odbor nabiralne akcije: Matija Joz, predsednik, Albert Kos, tajnik.

Vremenske nadloge po Jugoslaviji

Nevarnost poplav še ni prenehala. Sava je posebno nevarna tam, kjer se izliva v njo pritoki iz Bosne, ki so vsi zelo močno narasli. Najbolj nevarna je Drina. V veliki nevarnosti je že par dni vas Rača, ki leži blizu izliva Drine v Savo. Velikih obrambnih nasipov Sava sicer še ni presegla, računati pa je treba seveda tudi na to veliko nevarnost. Uprava drinske banovine je organizirala stalne straže na ogroženih bregovih. Pri Brodu je bila Sava že šest in pol metra nad normalo, pri Sremski Mitrovici pa celo že sedem metrov. V treh dneh je voda parkrat že začela padati, a se je kmalu zopet dvignila. Druga se zelo naglo, pada pa le počasi. Tako na primer je Sava pri Stari Gradski narasla za poldrug meter v 24 urah.

Mali reki Pliva in Josavka sta preko noči poplavlili blizu mesta Jajce vas Jezero, ki leži med rečnima strugama. Prebivalci te vasi so pravočasno rešili sebe in živino. Voda pa jim je uničila mnogo živeža ter poškodovala tudi hiše. Svet med strugama obek reke je spremenjen v jezero, po katerem se ljudje prevažajo s čolni. Največ škoda pa so poplave povzročile po Banatu.

V Južni Srbiji se je silno naglo spreminjala temperatura. Konec preteklega tedna je bilo par pomladnih dni, potem pa se je nenkrat pooblačilo in temperatura je začela padati. V Stipu in v Bregalnici je

začelo v terek močno snežiti. Ta sneg zelo vznemirja prebivalce gorskih naselbin, ki nimajo s čim krmiti živine. Začetek pomladi je Stip vedno svečano praznoval na gori Hisar, letos pa zaradi snega ni mogel nihče na goro. Velik sneg je tudi kar čez noč zapadel po vzhodnem delu Crne gore. Tako sneži v Kolašinu že od ponedeljka in je bilo že v prvi noči na obilni stari podlagi novega snega za dobrih 30 cm. Zaradi obilnega snega je prekinjen promet z Andrijevo in Podgorico. Ravno tako so odrezane od sveta zaradi obilnega snega tudi Berane nad Andrijevo. Debel sneg je zapadel na Čakoru, Trešnjeviku, Kovrenu, Turjaku in po drugih planinah. Ker je zaradi tega prekinjena tudi prometna zveza z mestom Peč, je severno-zapadni del Crne gore popolnoma izoliran in v velikih skrbah za živež.

Naval krvi, tesnoba srca, zasoplenost, tesnoba, dražljivost živcev, migrena, otožnost, nespanje, odpravimo kmalu z uporabo naravne »Franz Josefove« grenčice. Znanstvene ugotovitve potrjujejo, da služi »Franz Josefova« grenčica pri zagatjenju vseh vrst z najboljšim uspehom. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Potrebna in koristna perlustracija

Ljubljana, 24. marca.

Policija je podvzela akcijo, ki je v mnogih primerih zelo potrebna. Lahko bi jo kratko imenovali perlustracijo brezposelnih, ki so se zatekli v mesto. V sedanjih težavnih časih, ki so spravili ob delo in zaslužek veliko število marljivih ljudi, je gotovo potrebno v prvi vrsti, da se napravi na eni strani točna razlika med žrtvami krize in pa med delomržeži in postopači, ki jih ne manjka po mestih tudi v veliko bolj časih kakor so sedanjí, na drugi strani pa je potrebno, da primerna perlustracija olajša delo raznim dobrodelnim akcijam.

Kakor vsako pomlad, se je tudi letos zateklo v mesto mnogo ljudi z dežele, ki so poprej delali na polju in niso rokodelci po poklicu. Mesto je pač vedno vabljivo za vse, ki težko iznajajo v svojih domačih vaseh, nimajo pa pri tem pojma, s kakimi

težavami se mora boriti delavstvo po mestih. Ravno na pomlad, ko toliko mladih vaščanov hiti v mesta, pa je po vinogradih in tudi drugih krajih glavno povpraševanje po delovnih močeh. Sedaj uvedena perlustracija ljudi, ki iščejo v mestu zaslužka, je v pomoč dobrodelnim društvom, da bodo podpore prišle v prave roke, nadalje v korist pravih domačim žrtvam krize in brezposelnosti in slednjič tudi v pomoč kmetom, katerim primanjkuje nujno potrebnih delovnih moči zaradi beganja po deželskih delavcev v mesta.

Pri večerj izvedeni raciji v notranjosti mesta je bilo perlustriranih 120 oseb, od katerih se jih je 40 zadostno legitimiralo že na stražnicah, ostalih 80 pa je bilo predvedenih na policijsko upravo, kjer so zopet del njih izpustili, drugi pa bodo odpremljeni v domače občine. Racija se nadaljuje po mestni okolici in bodo tudi od tod odposlani v domače občine vsi, ki so iz nevednosti ali iz katerih drugih razlogov zašli v mesto, kjer bi celo v normalnih razmerah le težko prišli do željenega zaslužka.

Obdavčeni motociklisti

Na železniških progah v Sloveniji smo v zadnjem času izgubili nekaj zelo važnih vlakov. Zaradi krize in slabe gospodarske konjunkturi trpi ves promet, seveda tudi osebni. A vse kaže, da bo trpela živahnost v prometu odslej tudi na naših cestah, to pa zaradi povišanja taksa na motorna vozila. V prvi vrsti na motorna kolesa. Motociklistom ostane le malo možnosti, da si ohranijo svoja vozila. Trpela bo zaradi novih povišanih takse seveda tudi trgovina z motocikli, kajti v takih okoliščinah so izgubila motorna kolesa v naši banovini domala vsa eksistenco pravico. Račun čajatev, ki jih izgubita država in banovina za srednje motorno kolo (130 kg teže), znaša s tem letno: državna taksa 2,5 Din po kg in pridobitina 375 Din, banovinski davek 260 Din, 100% banovinska doklada za potrošnje gum 260 Din, pregled, evidenčne tablice in banovinski davek na legitimacije 110 Din, trošarina na bencin pri letnih 4.000 km 520 Din, dražbina od zavarovalne police za jamstvo 100 Din, skupno torej 1.625 Din.

Te dajatve pa se povišajo pri malo težjem motociklu s prikolico tudi na 2.600 Din; torej plača po novih taksnih predpisih lastnik motornega kolesa s prikolico toliko kakor lastnik lahkega avtomobila do teže 1.000 kg, ki plača Din 0,75 od kg, medtem ko je motorno kolo obdavčeno zg. z 2,50 Din. Skoraj tri in polkratni znesek! Pri tem pa je treba upoštevati, da je promet z motornimi kolesom mogoč samo dobrega pol leta, ker se uporablja normalno le ob lepem vremenu. V zapadnih državah so lažji motocikli prosti vsakega direktnega davka, ker se države že zadovoljijo s trošarino na bencin, ki pa je tam seveda dosti nižja kakor pri nas. Zunaj

Časten uspeh naših akademikov na mednarodni pevski prireditvi

Nancy, 24. marca.

Na Jožefovo je pritrđilo »Lorenso« družvo za proučevanje človekovskega »dobro uspel koncert z vmesnim predavanjem in tolmačenjem pesmi, pod naslovom: »Glasbene geografije belih plemen«. Pri prireditvi so sodelovali dijaški pevski zbori 12 narodov iz različnih delov Evrope, Azije in Afrike.

Namen prireditve same ni bil, da bi se nudila poslušalcem kakšna posebna pevška umetnost, temveč, da se poda prosta, originalna pesem posameznih narodov. Tako prireditve je mogoča z malimi stroški le v mestu s tako mnogobrojnimi skupinami narodov, kakor je Nancy, ki je za Parizom prvo mesto v Franciji z največjim številom inozemskega dijaštva. Prireditve se vršila v tukajšnji veliki dvorani filharmoničnega društva, pod pokroviteljstvom prefekta departementa Merthe-Moselleja.

Častno ložo so zasedli zastopniki raznih oblastev, tako prefekt, mestni župan, rektor univerze, komendant mesta, predsednik arheološkega društva g. baron Riston in drugi odlični predstavniki. Prijubljeni predavatelj g. Georges de Gironcourt, ki je v svrhu študija pesmi in muzike prepotoval nešteto dežel, je v laskavih besedah predstavil elitni publiki prisotne akademске pevске skupine. Našem pevskemu zboru je bilo odkazano častno mesto

smatrajo motocikle kot prometno sredstvo srednjega, slabše situiranega človeka in v tem se konec koncev izraža baš tudi njihovo socialno čustvovanje.

Inž. Vladimir Rudolf.

v sredini, kajti predavatelj, ki je prisostvoval pevskimi vajam, je bil prepričan, da bomo dosegli najboljši uspeh. Res, nismo mu pokvarili zaupanja. Predavatelj je pred vsakim nastopajočim zborom podal kratek opis naroda, katerega pevci zastopajo, razložil pesem in način njih petja ter vpliv pesmi sosednjih narodov.

Tu smo imeli priliko slišati temperamentno španske pesmi, njih lahni prehod preko poskočnih alpskih in monotone orientalske. Naš pevski zbor je pel tipične narodne iz raznih delov države. Tako so se vrstile od bosanskih sevdalink do veselih slovenskih, katere so Francozom najbolj ugajale. To smo občutili že ob priliki gostovanja »Glasbene Matice«. Naše, slovenske pesmi so po ritmu zelo slične francoskim.

Zaradi obširnega programa kratko odmerjeni čas nam ni dopustil, da se s ponovno pesmijo zahvalimo za silni aplavz. Naj omenimo samo kritiko dveh tukajšnjih vodilnih dnevnikov: »L'Est Républicain« piše: »Resnično čudovit zbor, ki nam je podal najbolj slasten primer brdovite strogosti junaške Bosne in Hercegovine, čustveni turški vpliv v vzhodnih predelih, ginjane in priključne hrvatske ter slovenske pesmi, zabavni »Škranček«. Slično tudi »Eclair de l'Est«: »Melodični zbor Jugoslavije je stopil v osredje, pravljaljoč planine. Zbor je enostaven, bo-

gate in zdrave harmonije.«

Zaradi tako častnega našega uspeha nam je predavatelj g. de Gironcourt obljubil podobno prireditev in to izrecno o Jugoslaviji in njeni pesmi. Ne samo z diplomatskimi uspehi, temveč tudi z lepo pesmijo si pridobivamo zaupanje in prijateljstvo. Leo Korošec.

Nočni požar v Nožičah

Holmec, 24. marca.

Speče prebivalce vasi Nožice pod idriškim holmškim gričem pri Kamniku je sinoči okrog 22. ure nenadoma zbudil klic: »Pri Ulčurju goril« Rdeči svet je bil viden daleč naokoli in tako velik, da so nekateri mislili, da gori vsa vas. Bilo pa je v ognju gospodarsko poslopje posestnika Ulčurja.

Bilo je že vse poslopje v plamenih, ko so se zbudili domači in ko so prihiteli na kraj požara prvi sosed. Holmški gasilci so bili takoj na mestu, vendar je voda oddaljena več sto metrov. Šele ko so prihiteli gasilci iz Duplice, se je posrečilo spraviti vodo do gorečega poslopja. Ker se ni dalo ničesar več rešiti, so se morali omejiti na lokaliziranje požara. Gospodarsko poslopje s hlevom in skednjem je bilo komaj 12 korakov oddaljeno od dveh hiš, v katerih so od velike vročine popokale vse šipe. K sreči je proti večeru ponehal močan veter, ki je pihal ves dan, sicer bi se požar razširil na obe hiše, še preden bi stopili v akcijo gasilci. Iz gorečega hleva so v zadnjem trenutku rešili dve kravi, zgorele pa so tri svinje.

Sumijo, da je ogenj podtaknila zločimska roka. Škoda je v teh časih tem bolj občutna.

VSAK NAROČNIK »JUTRA« je zavarovan za 10.000 dinarjev!

Kulturni pregled

Sergej Jesenjin v posmrtni nemilosti

VL. Hodačevič je te dni v »Vozroždenju« zabeležil posmrtno usodo sovjetsko-ruskega pesnika Sergeja Jesenjina. Njegove spise je pred leti izdajala Državna založba v Moskvi. Eno ali dve leti po Jesenjini tragični smrti se je razvil pravi kult tega pesnika ruske vasi; listi so bili polni spominov nani, napovedovale so se nove, velike izdaje njegovih zbranih spisov.

Ze štiri leta je Sergej Jesenjin že ne pozabljen, pa vsaj javno zapostavljen. Državna založba je njegovo delo brtala iz svojega programa. Izbor Jeseninovih pesmi je nedavno izdalo neko zasebno, nelegalno založništvo v skromni, namenoma skromni obliki z uvodom, ki govori o Jesenjini kot pesniku preteklosti. Službeni krogi so poeta, ki je nekoč primerjal Lenjina s solncem, uvrstili med nepriporočljive pisatelje. Sergej Jesenjin, ki je v času »nepa« opeval idilično rusko vas in mužika z njegovo zemljo in njegovimi konji, je postal v času kolektivizacije zemlje, ko kmet prehaja iz svobodnega posestniškega razmerja v razmerje namenečnega delavca nesodoben in celo škodljiv Stalinovi dobi ruske revolucije. Kmetka poezija sedanjosti mora hvaliti traktorje in kolhošite, zindustrializirano in brezbožno rusko vas.

Prav za prav pa je nemilost nad pokojnim Jesenjinom maščevanje nad tem pesnikom - muzikom, ker se je bil ob koncu svojega življenja (umrl je v starosti 30 let) izneveril revoluciji, ki ga je globoko razočarala. Pobegnil je iz njenega paradiža v pro-

stovoljno smrt. To notranjo dramo Sergeja Jesenjina je pri nas že pred leti opisal B. Borko v svojem eseu »Sergej Jesenjin« (Ljubljanski Zvon 1928, str. 193-201).

Kaj nam pomeni Goethe danes? V ljubljanskem radiu je v sredo zvečer predaval germanist ljubljanske univerze g. dr. Jakob Kelemena o predmetu: Kaj nam pomeni Goethe danes. Misli ob 100-letnici smrti. — Predavatelj si je zasnoval predavanje v dveh delih, tako da je osvetlil Goethejev pomen za svetovno književnost in pokazal, kaj je od njegovega pesniškega dela še danes živo. V prvem delu se je bavil z Goethejem kot genialnim človekom 18. stoletja, ki je bil kljub svojim titanskim attitudam vprčen v družbene konvencije. Dalje je predavatelj izjavil, da ima Goethejevo obsežno delo dandanes le pomen kot naziranje znanstvenega človeka o tem predmetu, ne kot znanstveno delo samo po sebi. Predavatelj je osvetlil nekatere bistvene točke o Goethejevem svetovnem nazoru, njegov odnos do religije in socialno izpoved in jih obrazložil iz demonske razdijanosti genialne nature.

Goethejev »Egmont« v beograjski drami. V proslavo 100-letnice Goethejeve smrti je beograjska drama uprizorila z lepim uspehom »Egmont«.

Gabriela Preissova o Slovenceh. V praksi »Nar. Listih« je M. Sonkenkova objavila opis svojega obiska pri češki pisateljici Gabrieli Preissovi, ki je te dni praznovala 70-letnico. (Glej »Jutro« z dne 23. t. m.). Ob tej priliki se je silovala, a še vedno živahna pisateljica spomnila tudi Slovencev

in izjavila: »Če mi bo Gospod Bog še dal kaj zdravja, poidem zopet na Bled. Imam neko staro fotografijo z gore, odkoder vidiš ozemlje, ki danes ni več slovensko. Ni mi do politike. Toda človeku se včasih tako nekako stoji. Med Slovenci sem tako rada živela in pisala.«

Tudi Zagreb proti Crnjanskemu. Beograjska književna afera, o kateri smo v zadnjih številkah »Jutra« priobčili informativna poročila, še traža. Novost v tem nenavadnem ostrem polemičnem boju je to, da so se tudi zagrebški književniki in drugi kulturni delavci izrekli za Milana Bogdanovića in proti Crnjanskemu. Izjavo je podpisalo 43 pisateljev, umetnikov in urednikov. Takega »plebiscita« za posameznega književnika in njegovo načela ni bilo že dolgo.

Tri praktične knjige. Iz založbe Jugoslovanske knjižarne smo prejeli te-le nove knjige: »Knjiga o lepem vedenju«. Tretja zelo pomnožena in izpopolnjena izdaja. Spisal Urbanus. Str. 388. Naslov knjige nove dovolj o nji vsebini in namenu. Stane broš Din 50, vez. Din 64. — Za gospodinje, gospodinjke pomočnice in natakarice je razveseljiva novost knjiga S. Deodate Kump »Naši gostje« — kako jim postrežemo. Čez 100 strani obsežajoča, z mnogimi ilustracijami na posebnih prilozhah opremljena knjiga je prvi poizkus te vrste v našem jeziku. V platno vezana knjiga stane Din 45. — Istotam je izšla: Knjižna računica za remelino, žaganice, plohe, polmorale, morale, madrierie, tavolete in testone. Sestavil Mirko Logar 312 strani. Cena 45 Din. Vse tri navedene knjige se dobivajo tudi pri Tiskovni zadrugi.

»Arhitektura«. 5. številka te revije, ki jo izdajajo mladi jugoslovenski arhitekti v Ljubljani in ki je edina te vrste v državi, je priobčila med drugim članek inž. arh. Faturja, Kosa in Platnerja o poslovnem in

stanovanjskem posloju »Hranilnega in posojilnega konzorcija v Ljubljani« (z mnogimi ilustracijami vnanje in notranje arhitekture), dalje članek arh. Ulricha in Bahočeva o sanatoriju na Šuplji steni pri Avaji, arh. Milana Zlokovića o starih in novih nazorih v arhitekturi, inž. arh. R. Kregarja razpravo o sodobnem hotelu, kratek članek R. Jakopića o razstavi pri Kosu, prispevek arhitekta Faturja o notranji opremlj. in dr.

Naše mladinske revije. »Naš rodc« je preobčel v pravkar izšli 6. številki prispevek A. Debelaka, Anice Černejeve, J. Ribičiča, E. Justina, Rudolfa Kresala, M. Maleša, Franca Milčinskoga, V. Vokača, Jelice Čokove, Riharda Jakopića, Vlada Klemenčiča, Vere Albrechtove, Ksenije Primkove, J. Špicarja, Eda Deržaja in drugih. Besedilo izpopolnjujejo številne ilustracije. Urednik »Našega rodu« je Josip Ribičič. — »Zvonček« je obfavljal v marčni številki velikononočno zgodbo dr. Ivana Laha »Boličkova botra«. Članek o velikononih košaricah, povest M. Jezerinkove »Kako so pri Zajčevih pripravljali piruhe«, Bitene-Juvančeve »Dečkovo pomladno pesem«, Bitenečev »Zlato velikononočno pomaranč«, pesem B. V. Radoša, črtico Jelene Bilbič, članek dipl. aer. A. Jamnika o življenju kulturnih rastlin, prozo Ivana Albrehta, nadaljevanje zgodbe »Bobi Nespodobice Marije Grošljeve in Ossendovskega« »Življenja in prired male opice«, in dr. Tudi ta list je obilno ilustriran. Urednik »Zvonček« je dr. Pavel Karlin.

Vesolovski pevski kongres in festival v Beogradu l. 1934. Najnovejša številka »Muzičkega glasnika« je objavila daljši članek dr. Viktorja Novaka o nameravanim vesolovskem pevskem kongresu, ki bi bil ob enem s festivalom v Beogradu ob Vidovem dnevu l. 1934. Pisec predlaga, da se že sedaj prične temeljite priprave za to važno prireditev, ki naj pokaže razvoj in napre-

dek pevске kulture v vsem slovanskem svetu.

»Univerzalna jednažba v geometriji«. Pod tem naslovom je izšel matematični spis g. Lovra Farazina, meštansko - šolskega učitelja v Dolnji Lendavi. Avtor spisa je po dolgem raziskavanju odkril, da velja univerzalna enažba tudi za izračunavanje ploščine kroga, Ludolfovo število se tu popolnoma izključuje, vendar se lahko izračuni ploščine kroga, kakor tudi iz ploščine polmera. Vsak krog se lahko pretvori s šestilom in ravnilom v enakoploščinski kvadrat, s čimer je zaključena skoraj 4000letna teorija o kvadraturi. Knjižica stane 15 Din.

Dr. Franc Detela. Zbrani spisi l. »Mojhorjeva družba« v Celju je pričela izdajati Zbrane spise znanega ljudskega pisatelja Frana Detela. Urejanje je prevzel prof. Jakob Solar. Pravkar je izšel prvi zvezek, ki obsega povesti: »Lepa ideja v neumni odeji«, »Malo življenje«, »Kislo grozdje« in »Veliki grof«. Izdaja se drži kronološke vrste, pravopis pa je prilagojen današnjemu. (Pri Hrvatih je nedavno ob priliki Jožičeve redakcije zbranih spisov Vjenceslava Novaka nastal književni spor, ali se sme izpreminjati jezik, stil in pravopis starejših pisateljev.) 504 strani obsegačoca knjiga je opremljena z obsežnim uvodom in beleškami. Način izdajanja naših starejših pisateljev, kakor ga je uvedla »Tiskovna zadruga« (dr. Prijatelj, dr. Štebinger, dr. Glonar) se je pri nas kar udomačil, — vsekakor prikupen pojav, ki priča o resnem odnosu do domače književnosti. Detelovi spisi so dani v subskripcijo (zvezek po Din 75.—). Z izdajo spisov Frana Detela bo dobila naša književnost definitivno literarno podobo tega pisatelja, čigar delo je bilo doslej razmetano po starejših knjigah in revijah.

Lamo v teh originalnih omotih

ASPIRIN tablete

Odobreno od Ministrstva socijalne politike in narodnega zdravja S. št. 1410, 6/2 1932

se prodajajo prave Aspirin tablete. Pazite, da vsaka tableta nosi znak pristnosti in Bayerjev križ.

v originalnih omotih jamčijo, da so pristne.

v »Našem domu« na Skali. Nastopilo je lepo število pevcev, ki so izvajali skupno lahak koncertni program pod vodstvom tržaškega organista Planinskega, ki se za povzdigo ubranega petja v Trzinu zelo trudi.

Zvečer so istotam igrali »Sihernika«. Dramska družina »Svobode« je nastopila z lepim uspehom na Golniku z Molliereovo burko »Prevarani soprog«.

Gospodarstvo

Valutna politika

Zadnji meseci so nam glede metod in uspešnosti sredstev valutne politike prinesli izredno dragocene izkušnje, ki so enako važne za teoretika kakor tudi za praktika. Še nikoli niso v svetovni zgodovini zgolj gospodarske težave zahvalele toliko naporov za ohranitev stabilnosti valut kakor smo to doživeli v zadnjem času. Valutnim težočam so se razne države skušale ubraniti na najrazličnejši način. Sedaj, ko smo v Evropi težko valutno bolezen več ali manj preboleli, ko se zopet znižujejo diskonti in ko je prenehalo veliko mednarodno gibanje kapitala, ki je neposredno sprožilo vse valutne težave, je zanimivo pregledati, kakšne uspehe je rodilo prizadevanje posameznih držav.

Anglija, ki ni mogla držati navala inozemskih upnikov glede kratkoročnih naložb, je opustila zlati standard in z njo vred tudi nordijske države. Še v decembru je kazalo, da se angleški funt ne bo mogel stabilizirati in da bo morala Anglija preiti tudi k dejanski inflaciji. Toda poznejši dogodki so pokazali, da so finančniki v splošni krizi zaupanja podcenjevali gospodarsko in finančno moč Anglije. V nekaj mesecih je Anglija uspela vrniti francoski banki in newyorški Federalni rezervni banki nič manj kakor 93 milijonov zlatih funtov za povračilo najetih deviznih kreditov, ki jih je Anglija dobila v poletju. Pri tem pa ni Angleška banka od svojega zlatnega zaklada nič oddala in je Anglija vse te devize, ki jih je potrebovala za po-

vračilo kreditov, kupila na trgu. Znesek 93 milijonov zlatih funtov (25,5 milijard dinarjev) je tudi za veliko Anglijo ogromen. Zato je razumljivo, da je povračilo deviznih kreditov na mah odstranilo prejšnje zaupanje in je mednarodni finančni kapital zopet pričel pritekati nazaj v Anglijo. Danes je položaj tak, da gre največja skrb merodajnih krogov v Angliji za tem, preprečiti dvig angleškega funta, ker bi sicer utrpela škodo konkurenčna zmoglost angleške industrije. V teku starih tednov je morala Anglija, da se ubrani okrepitve funta, trikrat znižati diskontno mero in sicer v celoti od 6 na 3,5 odst.

Angleški primer nam je pokazal, da je v težkih razmerah, kakor so nastopile lani v drugem polletju, najvažnejše zaupanje naroda v lastno valuto in točno plačevanje obveznosti nasproti inozemstvu. Zaupanje angleškega naroda v svojo valuto je bilo tudi po opustitvi zlatega standarda tako močno, da so v nasprotju s splošno udomačenimi teoretičnimi nazori Angleži v zadnjih mesecih v velikih količinah oddajali zlatnike, ki so jih hranili, v zamenjo za bankovce.

Povsem drugačen razvoj je pokazalo gibanje nemške marke. Zaradi odpovedi inozemskih kreditov je morala Nemčija že lani v poletju prodati znaten del svojega zlata. Do danes je nemška Drž. banka prodala preko 60. odst. zlatega zaklada, ki ga je imela lani ob tem času. Suspendirati je morala minimalno kritje bankovcev in danes znaša zlato in devizno kritje nemškega obkroga bankovcev in žirovni obveznosti le 22,9 odst. V nasprotju s splošno razširjenim pojmovanjem, da je za stabilnost valute najvažnejše razmerje kritja, pa notira danes nemška na vseh svetovnih deviznih tržiščih na pariteti. Pri tem je treba še upoštevati, da je polovica zlatega in deviznega zaklada nemške Državne banke dejansko izposojena, tako da znaša lastno kritje nemške Državne banke komaj 12 odst. Nemški primer nam kaže, kako važni so za stabilnost valute druge faktorji. Ko je Nemčija uredila vprašanje proročanja se obstoječih kratkoročnih obveznosti, se je zopet vrnilo zaupanje v marko, čeprav je ta danes med evropskimi valutami morda najslabše krita. Valutna politika zahteva pod različnimi okoliščinami prav različne ukrepe. Nemčija se je glede na obstoječe okoliščine postavila na pravilno stališče, da so zlato in devizne rezerve novčanih banke zato tu, da se v primeru nujne potrebe lahko izkoristijo.

Bolj slabe izkušnje pa sta doživeli v valutnem pogledu Avstrija in Madžarska. Preveč drakonične devizne omejitve, ki sta jih uvedli ti dve državi, zlasti pa težke restrikcije v oddaji deviz gospodarstvu, so avstrijskemu šilingu in madžarskemu penglu morda več škodovala kakor koristile. Dočim je Nemčija uspela uravnati plačilni promet z inozemstvom z znatnimi žrtvami zlatih in deviznih rezerv Državne banke, sta Avstrija in Madžarska s trajno restrikcijo in deloma s popolnim ukinitvijo prodaje deviz gospodarstvu prišli še bolj v zagato. Avstrija je napravila zlasti tudi to napako, da ni pravočasno pokrila za skrčenje meničnega portfelja novčanih banke, ki je v teku kreditne krize silno narastel. Hotela je pomagati gospodarstvu, pa je sprlo popustljivost končno škodovala valuti. V času, ko vlagaletji zahtevajo od denarnih zavodov, da se jim vrnejo vloge, se lahko brez škode za valuto izdajajo novi bankovci. To pa sme iti le tako dolgo, dokler na novo izdani bankovci ne prekoračijo približne količine tesauriranih bankovcev. Če novčanih banka preko te mere eskontira menice in izdaja bankovce, tedaj škoduje le sebi, ker se novo izdani bankovci potem vračajo iz prometa k novčanih banki kot prekomerno povpraševanje po devizah. Umetno povečana likvidnost denarnega trga lahko na ta način povzroča znaten odtok deviz. V času panike je koristno in neškodljivo povečati obtok; ko pa panika preneha, je treba takoj poskrbeti za zopetno skrčenje obkroga, ker pride sicer zaradi prekomernih deviznih potreb stabilnost valute v nevarnost.

Občni zbor celjskega Obrtnega društva

Celje, 24. marca. V torek zvečer se je vršil v zgornji dvorani tukajšnjega Obrtnega doma dobro obiskan 40. občni zbor celjskega Obrtnega društva. Zbor je vodil zaslužni predsednik g. Vinko Kukovec, ki je pozdravil vse navzoče in se v toplih besedah spomnil lani preminulih članov g. Franca Strupija, Ivana Jošta in Josipa Tomažiča. Obširno tajniško poročilo je podal g. Stojan Holobar.

Društvo je bilo ustanovljeno 24. marca 1893 kot Občeslovsko obrtno društvo v Celju in je segal njegov delokrog po vsej Sloveniji notri do Trsta in Gorice. Celjsko društvo je bilo matica vseh pozneje ustanovljenih obrtniških organizacij na omenjenem ozemlju. Svoji delokrog je društvo skrililo na sedanji obseg šele tedaj, ko je bila ustanovljena Zveza obrtnih društev. Svoj 40. jubilej bo društvo praznovalo prihodnje leto

na svečan način ob enem s proslavo 60-letnega obstoja celjske obrtno-nadaljevalne šole. Obrtni dom, ki ga je lani svečano otvoril ban dr. Marušič, je popolnoma prenovljen in dograjen. Na poslopiju je le še okrog 250.000 Din dolga, ki ga pa upa odbor s pomočjo članov in javnih ustanov ter s podporo države in banovine čim prej odplačati. Krasi dom, ki je prvi obrtni dom v banovini, je celjskemu in tudi vsemu slovenskemu obrtništvu v ponos in dokaz njegove visoke stanovske zavesti.

Društvo je lani zelo živahno delovalo; odbor je imel 19 sej, veselilni odsek 5 sej, nadalje je bilo prirejenih 5 predavanj in se je vršil tradicionalni obrtniški ples, ki je prinesel nad 11.000 Din čistega dobička. Rešenih je bilo nad 600 dopisov. Da je bilo mogoče vse to delo izvršiti, gre zahvala aglinim in poštvalnim odbornikom, zlasti pa predsedniku g. Kukovcu. Tudi novi odbor še čaka veliko dela, ki pa bo rodilo lepe uspehe le, če bo obrtnišvo složno in ne bo nasedalo raznim zlonamernim intrigam gotovih ljudi.

Blagajniško poročilo g. Jakoba Kovača, krojaškega mojstra v Celju, je pokazalo, da je bil denarni promet zelo velik. Ob zaključku svojega poročila je g. Kovač izjavil, da ne more več sprejeti dosežanega mesta v društvu, kar so navzoči morali vzeti z obžalovanjem na znanje. Na predlog preglednika računov g. Konrada Golozrnca, ki je našel vse v najlepšem redu, je bil odbor izglasovan absolutno, posebej pa je bila še izrečena topla pohvala zaslužnemu blagajniku g. Kovaču. Članarina je bila za tekoče leto določena na 40 Din letno. Pri volitvah sta bili postavljeni 2 kandidaturi listi in je zmazala prva lista v razmerju 37 proti 23 glasovom. V novi odbor so bili izvoljeni: gg. Kukovec, Lešnik, Golčer, Robiniec, Golob, Pelikan, Zohar, Vehovar in Hohnjec.

Visoka aktivnost poštne telegrafsko-ka in telefonskega prometa. Prometno ministrstvo je pravkar objavilo zanimive statistične podatke o poštnem, telegrafskem in telefonskem prometu v l. 1930. Po tej statistiki je bilo v vsej državi 4012 pošt (771 državnih, 1125 pozidanih, 1813 občinskih, 303 pomožnih), 1667 telegrafskih postaj in končno 1110 telefonskih central, 4 avtomatne centrale ter 1218 javnih govornic. Vsega je bilo 31.354 glavnih in 6920 vzporednih telefonskih naročnikov. Dohodki so v celoti znašali 543,2 milijona Din (524,1, 517,9, 481,6, 468,3 milijona Din v predhodnih letih); od teh dohodkov je pripadalo na pošto 324,3, na telegraf 49,9, na telefon 125,7, na razne dohodke 7,9 in na dobiček Poštne hranilnice 35,3 milijona Din. Presežek dohodkov nad izdatki se stalno dviga in je v letu 1930 dosegel 177,7 milijona Din.

Oddaja gradnje stanovanjske hiše v Ljubljani se bo vršila potom ofertne licitacije 20. aprila pri gradbenem oddelku direktorije državnih železnic v Ljubljani. (Oglas je na vpogled v Zbornici za TOI v Ljubljani, pogoji, načrti in proračuni pa pri omenjenem oddelku).

Oddaja gradnje in zakupa bufeta na postaji Grosuplje se bo vršila potom ofertne licitacije 21. aprila pri direktoriji državnih železnic v Ljubljani. (Razpis je na vpogled v Zbornici za TOI v Ljubljani, pogoji in načrti pa pri omenjeni direktoriji, soba št. 59).

Dobave petroleja. Dne 6. aprila se bo vršila pri komandi III. armijske oblasti v Skoplju licitacija za dobavo 23.730 kg petroleja. (Oglas je na vpogled v Zbornici za TOI, pogoji pa pri omenjeni komandi).

Dobava zastav, praporov, činovnih znakov itd. se bo oddala potom licitacije 17. maja pri ekonomskem oddelku komande mornarice v Zemunu. (Oglas in pogoji so na vpogled v Zbornici za TOI v Ljubljani).

Borze

24. marca.

Na ljubljanski borzi so tečaji deviz ostali danes v glavnem nespremenjeni, le deviza Berlin se je ponovno okrepila, malenkostno pa sta se dvignili tudi devizi Bruselj in Amsterdam.

Na zagrebškem efektivnem tržišču se je Vojna škoda trevala za kaso po 221 in po zneje po 223,50 (v Beogradu do 228) in za april po 222. Več prometa je bilo tudi v dolarskih papirih, in sicer v 7% Blairrovem posojilu po 53,50, 54 in 54,25 ter v 8% Blairrovem posojilu po 57,50 in 53,50.

Devize

Ljubljana. Amsterdam 2281,73 — 2293,13, Berlin 1347,42 — 1358,12, Bruselj 790,13 do 794,07, Curih 1094,35 — 1099,85, London 206,33 — 207,93, Newyork ček 5649,59 — 5677,85, Pariz 222,59 — 223,71, Praga 167,97 — 168,83, Trst 293,09 — 295,49.

Zagreb. Amsterdam 2281,77 — 2293,13, Berlin 1347,42 — 1358,12, Bruselj 790,13 do 794,07, London 206,33 — 207,93, Milan 293,69 do 295,49, Newyork kabel 5371,59 — 5699,85, Newyork ček 5649,59 — 5677,85, Pariz 222,59 do 223,71, Praga 167,97 — 168,83, Curih 1094,35 — 1099,85.

Curih. Pariz 20,24, London 18,90, Newyork 518,25, Bruselj 72,25, Milan 26,8250, Madrid 39, Amsterdam 208,60, Berlin 123,30, Stockholm 102, Oslo 109,75, København 104, Sofia 3,75, Praga 15,35, Varšava 58, Bukarešta 3,09.

Elektri.

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda 222 — 224, za marec 222 — 224, za april 221 do 224, za junij 224 bl., za dec. 225 den., 7% investicijsko 61,25 — 63, 4% agrarne 29 do 32, 6% bežniške 40,50 — 41,25, 7% Blair 54 — 55, 8% Blair 58,25 — 58,75, 7% Drž. hip. banka 54 den., Narodna banka 4650 zakli., Priv. agrarna banka 245 zakli., Dunaj. Bankverein 11, Ekomplexeall. 109, Staatseisenbahngesell. 15,55, Trbovlje 31,30, Alpine - Montan. 12,15, Sečera 23.

Blagovna tržišča

ZITO

+ Chicago, 24. marca. Začetni tečaji: Pšenica: za marec 51,625, za maj 54,625, za junij 56,50, za sept. 58,25; koruza: za maj 36,625, za junij 39,625; riž: za junij 46,25; oves: za maj 23,625, za junij 24.

+ Winnipeg, 24. marca. Začetni tečaji: Pšenica: za maj 61,50, za junij 63,25, za okt. 64,50.

+ Novosadska blagovna borza (24. t. m.). Tendence nespremenjene. Promet 42 vag. Riž: banka 165 — 170. Oves: baški, sremski banat 125 — 130. Jermen: baški in sremski 63/64 kg 127,50 — 132,50, baški in sremski, pomladni 67/68 kg 162,50 — 167,50. Koruza: banka, banatska 95 — 96; banka, okol. Sombor 95 do 96; banka, sremska za april — junij 95 do 97,50; sremska 95 — 96; sremska, pe-

riteta Sid 96 — 98. Moka: banka in banatska »Ogg« in »Ogg« 300 do 380; štev. 22 340 — 360; »S« 305 — 315; »B« 255 do 265; »T« 190 — 200. »S« 122,50 — 127,50. — Otrubi: baški, sremski in banatski 92,50 — 95. Fazel: baški, sremski, beli, brez vreče 210 do 220. Krompir: beli slovenski 117,50 do 122,50.

+ Budimpeštanska termiska borza (24. t. m.). Tendence prijazne. Promet srednji. Pšenica: za marec 12,76 — 12,78; za maj 13,37 do 13,38; za junij 13,69 — 13,70; riž: za maj 16,36 — 16,37; koruza: za maj 15,30 — 15,32.

Sokol

Brat Djoka Ilić, načelnik župe Beograd je slavil brez katekole proslave, brez besedi, prav tiho svojo 25letnico sok. dela kot prednjak tam v Beogradu. Br. Ilić, tihega delavca, sicer ne pozna širni sokolski svet, toda dolge so vrste telovadcev - Sokolov, ki jih je on odgojil, mnogo jih je, ki so postali vaditelji na njegov nasvet, marsikateri izmed njih zavzema danes važno sokolsko funkcijo. Kako priljubljen pa je klub svoji strogosti brat Djoka v svojem društvu in v župi, ve samo oni, ki pozna sokolsko življenje v Beogradu. Prepričani smo, da bo vztrajal naš dragi Djoka tudi v bodoče pri svojem delu ter nam odgojil še mnogo dobrih sokolskih delavcev-vaditeljev. Zdravo!

Težkoče lužniških Sokolov. Pruska, oziroma saška policija je kar naenkrat prišla na to, da proglasi lužniškosrbske Sokole za politično združenje. S tem jim je seveda prepovedala nositi sokolski slavnostni kroj, ki je bil dosedaj dovoljen. Sicer je zveza storila vse korake, da se ta prepoved prekliče, vendar dosedaj še ni uspela. Kakor poročajo zadnji listi, bo zadevo razčistilo sodišče kot pristojna oblast.

Ruski listi o dr. Scheinerju. Zagrebški Rusi, ki bivajo po vsem svetu, izdajajo veliko število listov. Ob priliki smrti staroste dr. Scheinerja so se spomnili tega velikega pionirja Sokolstva tudi razni njihovi listi. Med drugimi prinašajo lepe članke dnevnika »Mukdena«, glasilo Rusov v istoimenskem mestu, dalje habrinski list »Russkoje slovo«, »Pravda« v Filadelfiji v Severni Ameriki itd.

Vesti iz našega Sokolstva. Skoraj vsa sokolska društva in čete so že priredile v smislu tozadevnih navodil proslavo Tyrševe 100letnice rojstva, ki so povsod prav lepo potekle. Pokrajinskemu savezu rusko-

Iz odlične družbe

Za dostojen zaključek soareje pri soprog generalnega konzula Kortinskega se je serviral turška kava Hag. Soglasna hvala! Boljše kave niso še nikoli poskusili niti najbolj razvajeni sladkosnedci. — Znak posebne pozornosti napram gostom je, ako jih počaščate s kavo Hag! Ona je izmed finih najfinejša, prava zrnata kava, in poleg tega prosta tako škodljivega kofeina. Okus, aroma ter kakovost kave Hag imajo svetoven sloves, enako tudi njena popolna nesškodljivost za vsakogar. Čeprav bi jo pili pozno ponoči, vam nikoli ne bo motila spanja. Zato kava Hag po pravici osvaja odlično družbo.

ga Sokolstva se je na zadnji seji savezne uprave dovolilo, da sme pristopiti v Poskodbni sklad našega Sokolstva. Sokolsko društvo v Cabru v ljubljanski župi si namerava zgraditi svoj dom ter ima v ta namen že preko sto tisoč nabranega denarja. Osnovno si je tudi svojo sokolsko godbo. Društvo v Negotinu je priredilo svoj društveni prednjaški tečaj, kar bo v veliko korist društvu in podrejenim četam. Isto tako se je vršil v februarju dobro obiskan župni tečaj na Sušaku s 32 slušatelji, od teh 24 članov in 8 članic.

Iz saveznega tehničnega odbora. Na zadnji seji je podal poročilo o sodelovanju na smučarskih tekmah br. Dušan Podgornik. Savezni TO je sklenil izliti poseben znak za sokolske smučarje. Za sejo zbora župnih načelnikov, ki se bo vršila v Beogradu 8. aprila, je bil izdalen vs dnevi red, ki obsega ves razpored dela za leto 1932, za nastope in tekme ter sega tudi že v leto 1933. Izdan bo poseben pravilnik za potovanje in bivanje ob priliki vsesokolskega zleta v Pragi.

Litijski Sokol priredi običajni letni telovadni javni nastop 12. junija. Okoliška bratska društva se naprošajo, da ta dan opuste eventualne slične prireditve.

GLEDALIŠČE

LJUBLJANSKA DRAMA

Začetek ob 20.

Petek 25., sobota 26.: Zaprtlo. Nedelja, 27. ob 15.: Vest. Izven. Znižane cene. — Ob 20.: Kar hočete. Premijera. Izven.

Ponedeljek, 28. ob 15.: Trije vaški svetniki. Izven. Znižane cene. — Ob 20.: Kar hočete. Izven.

LJUBLJANSKA OPERA

Začetek ob 20.

Petek 25., sobota 26.: Zaprtlo. Nedelja, 27. ob 15.: Viktorija in njen huzar. Izven. Znižane cene. — Ob 20.: Aida. Izven. Znižane cene.

Ponedeljek, 28. ob 15.: Brivce seviliški. Izven. Znižane cene. — Ob 20.: Trije mušketirji. Izven. Znižane cene.

★

Ljubljanska drama. Na velikonočno nedeljo in velikonočni ponedeljek bodo v dramatični predstavi: v nedeljo ob 15. poslednjo v sezoni globoka Rostandova drama »Vost«, katere snov je zajeta iz povojnega življenja; v ponedeljek ob 15. velezabavni »Trije vaški svetniki«. Za obe predstavi znižane dramske cene. Oba večera v nedeljo in ponedeljek bosta Shakespearejeva. Režiser dr. Branko Gavella nam je pripravil najboljšo Shakespearejevo komedijo »Kar hočete«. Izvrstna, povsem nova režija, naša priznana dobra zasedba in odlični slovenski prevodi Otona Zupančiča nam jamčijo, da bomo imeli v nedeljo in ponedeljek zvečer prvovrstni umetniški užitek v naši drami.

Ljubljanska opera. Oba velikonočna praznika bosta v naši operi dve operi iz dve koncertni predstavi. Na velikonočno nedeljo ob 15. bo v običajni zasedbi Abrahamova opera »Viktorija in njen huzar«. Zvečer ob 20. v edinstveni operi »Aida«. Aida bo pela prvič na našem odru Vera Majčičeva. V ponedeljek ob 15. Rossinijeva komična opera »Brivce seviliški« z Jankom v naslovni uloži. Pri tej predstavi bo nastopil prvič na našem odru v ulogi Don Basila mladi basist Rus Marjan, učenec Julija Betetla. Rus Marjan je naš koncertni prijatelj že dobro znan; ima lep, močan, voluminozen glasovni material. Zvečer ob 20. »Trije mušketirji« v običajni zasedbi. Za vse operne predstave znižane cene.

Mariborsko gledališče

Začetek ob 20.

Petek 25.: Zaprtlo. Sobota, 26.: Zaprtlo. Nedelja, 27. ob 15.: Rdeča kapica. Ljudske cene od 2 do 12 Din. — Ob 20.: Viktorija in njen huzar. Zadrjč. Znižane cene.

Ponedeljek, 28. ob 15.: Djak - prosiak. Znižane cene. — Ob 20.: Trije vaški svetniki.

★

Velikonočni repertoar mariborskega gledališča. Na velikonočno nedeljo ob 15. otroška predstava: Gorinškova zabavna otroška igra s petimi in godbo »Rdeča kapica«. Da se omogoči obisk te igre, ki se uprizaro zadnjič v sezoni, tudi našim otrokom, veljajo ljudske cene. (Sedeži od 6 do 12 Din, stojišča 3 Din. To bo ob enem poslednja otroška predstava letošnje sezone. — Istega dne zvečer se ponovi popularna Abrahamova opera »Viktorija in njen huzar«. — Na velikonočni ponedeljek se poie ob 15. Millčkerjeva klasična opereta »Djak - prosiak« na znižanih cenah; ob 20. na se uprizaro izborna kmečka veseliga »Trije vaški svetniki«.

Varujte Vašo kožo

NIVEA-CREME

pred slabim in mrzlim vremenom, da ne poka in ne postane hrpava. Nadrinite Vašo kožo večer vsak preden, gresite na počitek temeljito z Nivea-Creme. Tkanine postanejo s tem mladostno napete, koža pa močnej in prožna. Veter in slabo vreme ji ne morejo več škoditi. Nadrinite pa tudi podnevi, preden odidete na prosto, lice in roke s Nivea-Creme. To krema namreč ne zapusti nikoli izgle, ter vam nudi oni svež in mladostni izgled, ki ga mi vsi tako radi imamo. Razlika nasproti luksuznim kremam.

Najvišji učinek ali ceneje.

Nivea-Creme: Din 5.00 — 22.00

Jugosi. P. Beiersdorf & Co. d. s. o. j., Maribor

Nehvaležnost je plačilo sveta

Mladi potepin ali kipar, dipl. rez. polit. in diplomat v eni osebi

Maribor, 22. marca

Ko je dne 7. februarja t. l. sporočilo »Jutro« javnosti, da je bil v Ljubljani aretiran neki Anton Kubiček, kipar, državljani CSR, ki se je zlasti rad oglašal s prošnjem za mladost po raznih zavodih in ki je bil — dasi inozemec — brez potnega lista, so to vest čitali tudi pri policijski direktoriji v Gradcu. Sporočili so našim oblastvom, da se za ptička zanimajo tudi v Avstriji, ker je nedvomno »ein gefährlicher Unterstutzungsschwindler«. Nadebudni Tonček je bil namreč leta 1929, sprejet v samostan očetov kapucinov v Schwanbergu, odkoder pa je že čez nekaj tednov izginil, ne da bi rekel »zbogom«. Institut »Mednarodna javna varnost« pa je javil iz Prage, da je Kubiček premeten slepar, ki z najrazličnejšimi pretevezami izvajal denar in podoben pretežno od samostanov in katoliške duhovščine.

Na svoji romarski poti je prišel Tonček nekako za božič tudi v javno bolnico v Ormožu. Tu se je lepe predstavil za Zagrebčana, ki ima sestro medicinko v Parizu, ki bi kot Jugoslovenka rada vstopila kot usmiljenka v ormoško bolnico, sam na da je namenjen v Banjaluko k očetom trapištom... V bolnici so se ga usmili in mu dovolili brezplačno prenočišče v sobi prvega razreda. Naslednjega jutra se je mladi gost udeležil vs. maše, ki jo je služil častitljivi upravnik bolnice. Medtem pa je prišla neka usmiljenka v Tončkovo sobo in začudena opazila, da je njegov nabornik, ki je bil prejšnji večer prazen kot stisnjena harmonika, naenkrat rejen in nabito poln. Ko ga je odprla, je našla v njem lepo zbirkico perila: odelo, srajce, serviete in copate, ki jih je hotel vzeti po božni Anton Padovski iz bolnice za spomin na usmiljene Slovence. Sestra mu je kajpak vse pobrala. Tonček pa jo je po maši pobral urnih krač naprej po svetu.

Pa se tako dejanje ne sme pozabiti, da stvarno si ga je privoščil mož, ki ima črno na belem da ga priporočajo številni župniki in provinciali in čeprav se je predstavljaval tudi kot »dipl. rez. polit. Tonny Kubiček«. Ljubljanska policija ga je iztaknila pri »Starem tšilerju« v Blatni vasi in ga izročila mariborskim sodnikom v pristojno poslovanje. Za spomin na ormoški obisk mu je dovolil senat treh sodnikov štiri mesece strogega brezplačnega obiska pod ključem, nakar ga bodo za vselet izgnali iz Jugoslavije.

Kubiček je prepotoval mnogo sveta, kar mu je bilo tem lažje, ker ima izreden talent za jezike. Govori namreč razen materinske češčine še slovenski, srbohrvatski, nemški, španski, francoski, angleški, esperantski in nekaj laški. Ponekod se je po našal celo s francosko vizitko »Antonio

Kubiček, uradnik postaništva argentinske republike... Ker je v resnici član društva katoliških pomočnikov, je bil sprejet z odprtimi rokami v številnih samostanih Avstrije, Nemčije, Češkoslovaške in Jugoslavije. Razen znatnih podpor si je zbiral za spomin v poseben zvezek tudi pečate z originalnimi podpismi predstojnikov samostanov, hotelov, tovarn, župnih in županijskih uradov, pa tudi policijskih oblastev! Neke šolske sestre v Avstriji so mu na primer napisale v spomin: »Wen Gott will rechte Gunst erweisen, den schickst er in die weite Welt...« Pravoslavni svečenik iz osrja Sumadije mu je zabeležil: »Danas 3. septembra 1930 god. poseto je u pregledao novu crkvu u Kragujevcu g. Kubiček Anton.« Iz Offenbacha pa ima ta mladi Ahasver tole tolažilo: »Wenn Dich des Lebens Stürme umtoben — Halte den Hut fest, sonst fliegt er nach oben.« Prav za prav je le škoda, da ne bi Tonček mogel več priti v položaj, da bi mu sokolsko društvo ob Moravi zapisalo kakor nekdo: »Ovde je prispejo danes 3. 9. 1930 brat Kubiček Antun i poseto Sokolski dom.« Kakor kakšen vojvoda, kaj?!

Najnovejša poselska paketa, zlasti zlasti, zelo praktična zložljiva postelja s tapacirano limnco, praktična za vsako hišo, hotele, postojake obkinito in nočno službo. Stane 390 Din. Razpoložljiva po pošti ali po željeznici po porzetju.

Iz življenja in sveta

Umetne duševne bolezni

Moderna zdravstvena veda je čakala tako ogromen razmah predvsem zaradi živalskega poskusa, ki omogoča izslediti vzroke bolezni in najboljše načine za njih zatiranje. Samo ena vrsta bolezni se je doslej odtegnila živalskemu poskusu, to so bile duševne bolezni. Živali imajo sicer tudi razum in ta razum prečesto oboli kakor pri ljudeh. Saj so tudi pri živalih znani pojavi norosti, zbesnelosti, manij, vsakovrstnih psihoz. A do danes niso vedeli, kako bi ta stanja povzročali v živali umetno in s tem razkrivali njihovo skrivnost.

Šele zadnji poskusi znamenitega ruskega fiziologa prof. Pavlova prinašajo nekaj luči v to temo. Prof. Pavlov je tisti, ki je skoval tehnični termin »pogojnega refleksa«. Kaj je to?

Ce pade svetloba na oko in se zemica zoži, tedaj je to navaden, naraven refleks. Če izločujejo žlezo po dobrem grizljaju prebavljajoče soka, tedaj je tudi to navaden refleks, naravni odgovor našega organizma na določeno dražljaje. Prof. Pavlov je takšne reflekske zbuja v psihi s tem, da jim je pokazal sočasno kos mesa. Takoj so se jim pocedile slinice in v želodcu so se jim začeli izločevati prebavni sokci. Pri vsakem takem poskusu je prof. Pavlov dal določeno znamenje z zvonom in sčasoma je zadostovalo že to znamenje,

da se je psom, brez mesa, pojavil refleks. Takšen refleks imenuje ruski učenjak »pogojen refleks«. Na podlagi navadnih in pogojnih refleksov pa je začel v živalih zbuja umetno stanje duševnih bolezni.

Tako spreminja pse n. pr. v izrazite nevrastenike preprosto s tem, da jim zbuja v hitri zaporednosti nasprotujoče si reflekske, recimo tako, da jim pokaže klobaso, nato pa osovraženo mačko. Razvije se celo prava histerija, kakor jo opisujejo medicinske knjige za ljudi. Pes se v konfliktu nasprotujočih si dražljajev »ne najde« in postane histeričen kakor človek, ki ga razdvoji življenjski dogodilja. Bulji predse, ne vidi in ne sliši nič, čeprav so njegova čutila zdrava. Zanimivo je, da je prof. Pavlov obujal tako obolele pse iz njihovega stanja na ta način, da jih je v popolni tišini čisto tino nagovoril — metoda, ki jo je preizkusil z uspehom tudi pri duševno bolnih ljudeh. Tudi druga abnormalna duševna stanja, kakor hipnoza, razcepjenost zavesti, fenomen dvojnega življenja in celo telesne bolezni, ki temeljijo na duševnem stanju, kakor neko nervozno kožno bolezen, je ruski učenjak povzročal na poskusnih živalih umetno. Njegovi poskusi so pokazali nepričakovane uspehe, dasi so šele v začetnem štadiju, in verjetno je, da odpirajo čisto novo ero za zdravljenje duševnih bolnikov.

Osemdesetletnica violinskega pedagoga

22. t. m. je obhajal slovit češki pedagog za violino prof. Otakar Ševčík osemdesetletnico rojstva.

Rodil se je 22. marca 1852 v Horažďovicah in je pahal violinsko šolo prof. Benévitz na praškem konservatoriju, kjer je postal njegov naslednik. V začetku se je moral dolgo boriti za priznanje. Violinist Ondříček je vedno, kadar je govoril o Ševčíku, odklanjal njegovo metodo, češ, da je to navadna tvornica za Paganinije. Toda iz Ševčíkove šole so končno izšli goslači svetovnega slovesa, med drugimi Kubelík in Kocian, in to je Ševčíkovim nasprotnikom zavezalo jezike.

Velikanskega pomena so Ševčíkova pedagoška dela o violinskem študiju, katerih ne more prezreti noben goslač, ki hoče nekaj doseči. Ševčík je deloval deset let tudi na dunajski glasbeni akademiji, kjer je vodil razred mojstrov. Potem so ga pozvali v Ameriko v zavod National Associated Studios of Music v Bostonu. Njegovi učenci razpolagajo s tehniko, ki v mnogem sliči Paganinijevi veščini, zato so mu tudi veliki godbeniki sedanosti zaupali vzgojo svojega naraščanja, med drugimi posebno goslači: Wieniawski, Hugo Herman in Arnold Rosé.

Petdesetletnica Longfellove smrti

Amerika obhaja te dni 50-letnico smrti pesnika Longfellowa, ki pomeni modernim Američanom približno to, kar je bil pred sto leti Herder za Nemce.

Longfellow je bil eden najboljših ameriških književnikov, ki so navezali iz novega sveta stike s starim svetom. Ker je obvladal večino evropskih jezikov, je prevel Američanom nešteto leposlovnih del iz francoščine, španščine, švedščine, nemščine in italijanščine. Potoval je mnogo po Franciji, Holandski, Španiji, Italiji, Nemčiji in Švici. Na Harvardovi univerzi v Cambridgeu je predaval moderne jezike.

Po 18 letih plodonosnega delovanja na vseučilišču je dal ostavko na službo univerzitetnega profesorja in se je popolnoma posvetil pesništvu. Bil je dvakrat oženjen. Prva žena mu je umrla v Nemčiji, druga je zgorela na ladji med vožnjo. Pesnika se je zaradi tolikih udarcev lotila melanholija, katero je izlečil s prevajanjem Dantejeve »Božanstvene komedije« v angleški jezik. Umrl je 24. marca 1882.

Kreugerjev pogreb

Truplo Ivara Kreugerja so na tihem upepeli v stockholmskem krematoriju v torek 22. marca. Žalnega obreda so se udeležili Kreugerjevi starši in osebni prijatelji, njegovi najbližji sodelavci in novinarji. Pred sežigom je zadonel preludij za orgle, nato je zapela neka pevka Beethovno himno, katero je zaključil Händlov Largo. Pevci so zapeli dva psalma, nato pa so raketno zapeljali v peč brez poslovnega govora, kakor je določil Kreuger v svoji poslednji volji.

Trockij — filmski zvezdnik

Mnogi ne vedo, da si je Lev Trockij pred svetovno vojno in po vojni služil vsakdanji kruh v Ameriki kot filmski igralec. Trockij sam ne omenja tega v svoji avtobiografiji. Slika kaže Trockega kot ljubimca v ameriškem filmu s filmsko igralko Klaro Kimball Young

Velikonočna številka

Ilustrovane tedenske revije

„ŽIVLJENJE IN SVET“

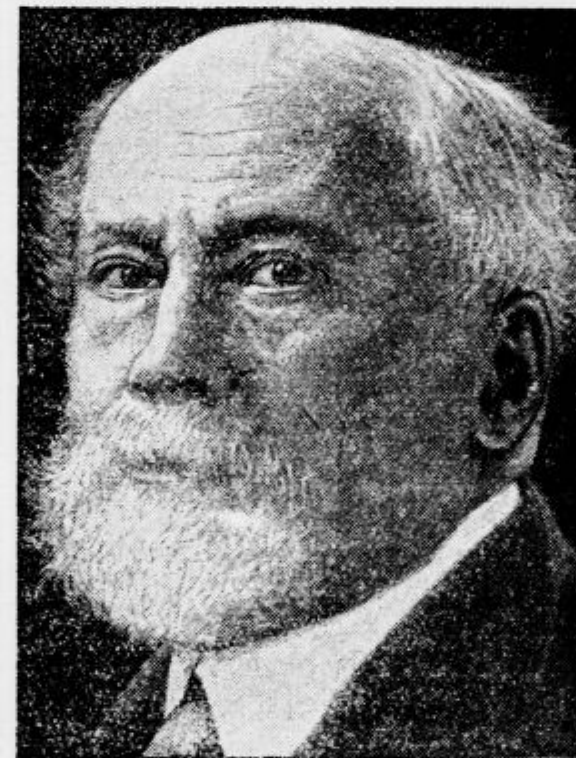
vsebuje naslednje zanimivosti:

Izvirne slike naših slikarjev H. SMREKARJA, E. JUSTINA, N. PIRNATA in FR. SKODLARJA
SMRT IN VSTAJENJE V PRIRODI (sliko H. SMREKARJA)
ATLETI V RASTLINSTVU
LUNA NI MRTVA
VAMPIRJI IN VAMPIRSKI PROCESI (Dr. VI. Travner)
Billinghurst: NA MORSKEM DNU (slika)
VELIKA NOČ NA GORI GARICIM (s slikami)
MOSKI IN ZENSKE (Uganka številnega razmerja med spoloma)
Forain: SKICA (slika)
GOETHE IN FRANCIJA
ODKRITJE BACILA JETIKE PRED 50 LETI (slika)
R. Riege: KONEC PREDSTAVE (lesorez)
DOGODKI V SLIKAH
VELIKONOČNI ZVONOV (z risbami Fr. Skodlarja)
GOETHE IN DUHAN
SPOMINI NA BRIANDA (s slikami)
ZNAMKE PRIPOVEDUJEJO (Pomorska bitka pri Navarinu)
H. Freitag: POGLED Z OKNA (slika)
NEKAJ GOETHEJEVIH KRILATIC
NOVI ROMAN »ŽIVLJENJE IN SVET«
CLOVEK IN DOM (stanovanje brez spalnice — s slikami)
ŠAH
TRI MINUTE POTOVANJA (Ob Jordanu — s sliko)
VREDNOST CLOVEKA
KARIKATURE
SOCIOLOGIJA ŽIDOVSTVA
HUMOR

»ŽIVLJENJE IN SVET« izhaja tedensko in stane polletno (zaključena knjiga) Din 40.—, mesečno Din 8.—. Posamezne številke Din 2. po vseh trafikah. — Naroča se pri upravi: Ljubljana, Knafjeva ulica 5.

Poincaré okreva

O zdravju Raymonda Poincaréja so se v zadnjih tednih večkrat razširile vznemirljive vesti. Med drugim se je govorilo, da ga je zadel mrtvoud. Slednja vest se je širila posebno v zvezi z Briandovo smrtjo.

Splošno presenečenje pa je izzvala vest ameriške agencije United Press, da je Poincaré umrl na svojem posestvu v Sam-pignyju. To vest so kot popolnoma verodostojno brzojavko priobčili mnogi ugledni svetovni listi, ki pa so jo že naslednji dan prekalili. Šele ko je policijski prefekt v Parizu sporočil javnosti resnico, se je poleglo razburjenje. »United Press« obznanjuje, da je spustila to nekontrolirano vest v svet in dela za to odprovrne francoske oblasti.

Vedno samo umetnik

Dirigent Arturo Toscanini,

bivši vodja milanske Scale in izvrsten dirigent simfoničnih orkestrrov, ki se je ponovno pokazal moža tudi v sedanjih težkih časih, stopi danes 25. marca v 65. leto

Morilec Pogačnik obsojen na smrt

Proces proti delavcu Otmarju Pogačniku, ki je ubil draždanskega trgovca Kriebla zaradi sočutja z njegovo zapuščenno ženo, je končana. Sodišče je obsodilo morilca na smrt, ker so psihiatri izjavili, da je izvršil zločin v popolni zavesti. Po izjavi sodnikov je Pogačnik zasnoval zločin že 29. januarja, izvršil ga je pa 4. februarja, torej s popolnim premislekom.

Tako so pokopali skladatelja ameriških koračnic

Na pokopališču v Washingtonu so ob veliki udeležbi prebivalstva pokopali znamenitega skladatelja ameriških koračnic Sousa. Ker je bil Sousa član proustozidarske lože, so ga tovariši poslednjič počastili z dvigom obeh rok nad glavo

Dragocene redkosti

Nedavno tega je kupil nekdo na neki londonski javni dražbi za 12 funtov šterlingov star album, ki je vseboval orumenele avtograme in listine iz časa, ko je Amerika proglasila svojo neodvisnost. Po natančnem pregledu je mož med drugimi podpis izsledil tudi podpis, ki je zbudil njegovo posebno pozornost. To je bil podpis Buttona Gwinneta, enega izmed državnikov, ki so podpisali ameriški proglas neodvisnosti. Vsega skupaj nam je ostalo po njem kakšnih 20 podpisov, a niti eno dovršeno pismo. Pri tem ni čudno, da cenijo zbiratelji njegov podpis na 5000 funtov. In to premoženje si je srečni Londončan prisvojil za 12 funtov!

Ko so listi objavili to stvar, so začeli po vsej Angliji stikati po predalih in rotoparnicah za starimi listinami, ki bi utegnili lastniku donesti takšne nepredvidene dohodke. In ni izključeno, da bo marsikdo imel uspeh, kajti Anglija je v tem pogledu ena največjih zakladnic na svetu in gotovo se v mnogih njenih zaprašenih temnih kotih skrivajo milijonske vrednosti. Od konca vojne do danes so ameriški zbiratelji plačali za angleške antikvitete n. pr. preko 20 milijonov šterlingov in to pomeni, da je že vredno igrati viogo iskavca zakladov.

Kdor bi n. pr. našel kakšen izvod Gutenbergove latinske biblije, ki je izšla l. 1455., bi zaslužil lahko najmanj 20.000 funtov šterlingov.

Včasih se v samih avkcijah dvoranah pripetijo nepričakovane najdbe. Na neki londonski avkciji so pred nedavnim pro-

dalj za 50 funtov knjigo z naslovom »Vsakdanje premišljevanje« in z opazko: »Tiskano v Cambridgeu po Marmaduku Johnsonu l. 1688.« Vsak je mislil, da gre za angleško mesto Cambridge, zato je knjiga dosegla le razmeroma nizko prodajno ceno, kajti iz tistega časa se je ohranilo prilično dosti cambridgeskih tiskov. Toda kupec je potem avkcionarju razodel, da bi mu brez nadaljnega izplačila tudi 10.000 funtov, če bi toliko izklical, kajti knjiga je bila tiskana v ameriškem mestu Cambridge, kjer je živel tiste čase tiskar Johnson, in sicer je bilo to prvo sveto pismo, ki je izšlo za Indijance!

Ameriški zbiratelji že dolgo iščejo pisma, ki jih je Kristof Kolumb pisal španski kraljevi dvojici, zakladnemu ministru in njegovemu prijatelju Luisu de Santangelu. Dosedaj vseh originalov niso mogli najti, morajo pa bržkone neke biti, kakor morda rokopisi Dantejevih, Molierovih, Cervantesovih in drugih del znamenitih mož. Ena sama zasebna knjižnica ima shranjeno neko Cervantesovo pismo, originalno Shakespearovo pismo — danes ga nima še nihče — bi doseglo najmanj ceno 50.000 funtov, istotako bi šli za velikanske vsote rokopisi drugih starih znamenitih mož. Saj ostanejo že prve izdaje Kiplingovih del svojih 800 funtov na javnih dražbah, rokopis Conradove »Zmage« je dosegel 1600 funtov, rokopis Galsworthyjeve knjige »Forsyte Saga« 10.000 funtov, rokopis Dodgsonove pravljice knjige »Alice v čudežni deželici« pa celo 15.400 funtov!

Otok steklih vampirjev

Na otoku Trinidad divja že dalj časa skrivnostna kuga, ki so jo angleške oblasti doslej prikrivale. Ljudje in živali umirajo v strašnih krčih in bolečinah. Dognali so, da je ta bolezen steklina in so tudi rešili vprašanje, na kakšen način se razširja.

Na otoku je mnogo krvososov. Nekateri so se morali okužiti s krvjo kakšnega steklega psa, nakar se je bolezen razširila med njihovim rodom. Posebno veliko steklih krvososov je v južnem, gozdnatem delu otoka, kjer letajo naokrog celo ob belem dnevu in grizejo vsa živa bitja, ki jih srečujejo. Prebivalci žive v paničnem strahu pred nevarnimi živalmi, ki jih skušajo oblasti sedaj iztrebiti z najstrožjimi ukrepi.

Cene oblačilom padajo dalje!

Najnižje cene ob res finem blagu so pri trvdki DRAGO SCHWAB, LJUBLJANA. Atelje izdeluje moštrosko in po meri obleke, površnike, trenchcoate, suknjiče itd.

Veter odnaša postelje

V Bisbeu (Arizona) je divjal zadnje dni mogočen orkan. Dva kmeta, stanujoča v leseni koči, sta privezala svoji postelji z vrvmi na streho. Mogočen vihar pa je streho razmajal in jo odnesel in z njo seveda tudi postelji obeh kmetov. V smrtnem strahu sta kmeta visela nekaj minut med nebom in zemljo, dokler ni streha naposled sedla na zemljo, pri čemur se je eden izmed kmetov ubil.

Vatikanska moda

Vatikan, kakor znano, ostro nastopa proti izrastkom sodobne mode, in zlasti ženske, ki jih sprejema papež v avdienci, se morajo držati glede obleke zelo strogo določenih predpisov. Sedaj je neka angleška firma spravila na trg posebno »uniformo« za romarke, od katere si obeta velik dobiček. Ta obleka je črna, dolga in zapeta do vratu, doži so tudi rokavi. Pripada ji še plašč iz črnih čipk. Kakor poročajo, prihajajo angleške romarke že pogosto v tej noši v Rim.

Vsak dan ena

»Na čem pa je tvoj stric prav za prav umrl?«
»Ne vem, ampak zdravnik je rekel, da ni bilo nič reanega.«

Samomor slovite subrete

V Londonu se je zastrnila s plinom nekoč slovita angleška subreta Nelly Richards. Naši so jo mrtvo v njeni podstrešni sobici. Pri sebi je imela samo 4 penice grotovine in na lastnoročno pismo angleške kraljice, ki se ji je bila davno zahvalila za njeno prednašanje popevke »Sanje o slavici«.

Hotei v Črnem lesu

Neki avtomobilist, ki ga je mašina nezgoda prisilila da si je moral iskati prenočišča v prastari gostilni v nemškem Črnem lesu, pripoveduje, kako sta se zmešala z gostilničarjem. Na vprašanje, ali ima kakšno sobo prazno, mu je ta takoj odgovoril: »Da.« — »In koliko stane?« — »Dobite jo za 2 marki ali za 250.« — »In kakšna je razlika?« — »Za 2 marki 50 dobite zraven še mišnico.«

SPORT

Velikonočni nogometni program

V Ljubljani igra v nedeljo in ponedeljek madžarski Pecs Vašuh Club

Nogometna sezona v Beogradu in Zagrebu je že v polnem razmahu. Nedeljska tekma med Zagrebom in Beogradom je držala 7 tisoč gledalcev v največji napetosti in zanimanju. Tako se pripravljajo naša največja in najmočnejša nogometna središča na borbo za državno prvenstvo. Pri nas pa vlada še mir, vsaj na naših nogometnih igriščih.

Nedeljski in ponedeljski nastop bo pokazal brez dvoma sposobnost naših najboljših nogometašev, ki so bili preko zimskih sezon prenesli aktivnost z igrišč v zaprte prostore. Naša moštva imajo važno nalogo, da dokumentirajo že sedaj svojo silo, ker se bo koncem maja pričela velika borba med slovenskimi in zagrebškimi klubi v veliki konkurenci za ligino prvenstvo.

Iz teh razlogov je razumljivo, da vlada med našim sportnim občinstvom največji interes za javne nastope naših vodilnih klubov. To posebno velja za oba velikonočna nastopa, čijih prijateljski značaj bo omogočil našim igralcem, da razvijejo vse odlike svojega znanja. Oba ljubljanska kluba bosta nastopila najbrž v kompletnih postavah, s katerima bosta stopila tudi v ligino borbo.

Pecsi Vašuh Club, ki pri nas še ni gostoval, uživa renome, da moremo o njem reči le najboljše in najlepše. Je klub pekuških železničarjev, ki se je z lastno marljivostjo dvignil do zavidljive višine. Igrajo lep sistem vezanega in brzega nogometa, kakor ga gojijo najboljši madžarski reprezentanti. Moštvo brani skozi poslednja 4 leta ponosni naslov prvaka Zapadne in Južne Madžarske. Lani si je pridobil prvenstvo vseh madžarskih železniških klubov. Kakšno silo predstavljajo gosti, je razvidno iz dejstva, da je bil klub sedaj sprejet v I. ligo, v kateri bo 10 najboljših profesionalnih in 6 amaterskih klubov.

Madžari bodo prispeli v soboto v Ljubljano in bodo nastopili v kompletni postavi. Program, ki se bo vršil oba dneva na igrišču Ilirije na Gospodarski cesti, je sestavljen naslednje: prvi dan nastopi proti gostom ASK Primorje, v ponedeljek pa SK Ilirija. Pričetek obeh tekem ob 16. uri.

Službene objave LNP

(S seje p. o. dne 23. marca 1932.)

Navzoči gg.: Stanko, rav. Setina, Novak, Zupanc, Accetto, Setina, Grošelj.

Določilo se prvenstvene tekme v Trbovljah, igrišče SK Amater v nedeljo 27. marca ob 14.30 SK Dobrna : SK Amater, v ponedeljek 28. marca igrišče SK Trbovlje ob 15. SK Retje : SK Trbovlje. Službujejoče odbojnice določijo MO — Murska Sobota v ponedeljek 28. marca SK Mura : SK Železničar II ob 15, v kolikor se kluba drugače ne sporazumeata.

Ker se prvenstvene tekme, določene za 19. in 20. marca niso odigrale, se določijo naslednji novi termini: 1. maja: SK Svoboda : ASK Primorje in SK Atletik : SK Železničar, 8. maja: SK Ilirija : ISK Maribor, — V Trbovljah 8. maja: SK Dobrna : SK Hrastnik; 15. maja: SK Retje : SK Dobrna.

Obvešča se MO Trbovlje, da ima SK Dobrna pravico izbrati igrišče kot prvo izžrebani klub. Seveda mora izbrati samo verificirano igrišče. Temu primerno naj MO odredi igrišče za odigranje prvenstvenih tekem. S tem je rešen tudi dopis SK Dobrne Trbovlje št. 23 od 15. marca.

Začetek prvenstvenih tekem I. in II. razreda v Ljubljani se določijo na 1. maj. Zaradi tega se pozivajo prizadeti klubi, da stavijo svoje predloge, odnosno želje glede odigranja teh tekem, najpozneje do 3. aprila t. l. (Odigranje dveh tekem na enem igrišču isti dan itd.)

Na prijavo ASK Primorje, Ljubljana, se predstavi k. a. igr. Jakšič Miloven in Pišek Ivica (oba SK Ilirija, Ljubljana) po § 36. k. p. J. N. S. Igralca Pisku Ivanu se izreka takšen suspenz.

Verificirajo se s pravom nastopa 26. marca 1932 za SK Muro, Murska Sobota: Dor Rihard s pravom nastopa 2. aprila 1932 za ZSK Hermes, Ljubljana; Levčević Franc, za SK Svoboda, Maribor; Salomon Karel, Beno Franc, Drevenšek Viljem, Omerza Zvonko, za SK Muro, Murska Sobota; Sečko Stefan, Cimprman Rudolf, Videncik Josip, za SK Disk, Domžale; Kurat Josip, za SK Retje, Trbovlje; Krlhkar Franc, Hohkraut Adolf, S pravom nastopa 2. aprila 1932 za mednarodne, dne 23. junija 1932 za prijateljske in 23. septembra 1932 za prvenstvene tekme se verificirajo za SK Svobodo, Maribor; Filipce Franc, Poziva se SK Rapid, Maribor, da pošlje njegovo legitimacijo do 30. marca t. l. Prepove se vsako igranje igralcu Prinschitzu Edvardu (SK Rapid, Maribor), dokler ne vrne opreme (čevlje in dokolenice) prejšnjemu klubu SK Atletik, Celje. Poziva se pa SK Atletik Celje, da pošlje njegovo legitimacijo do 30. marca 23. Tajnik II.

Opozorilo vsem sportnim klubom in organizacijam. Vse objave za velikonočno številko, ki izide v soboto jutraj, morajo biti v redakciji danes najkasneje do 16. ure. Pozneje dospelne objave bodo brez-pogojno izostale.

Prvenstvo dravske banovine in Ljubljane v table-tenisu za leto 1932. Na velikonočno nedeljo in ponedeljek priredi SK Ilirija v areni Narodnega doma tabletenis prvenstvo Ljubljane in dravske banovine. Turnir bo ena največjih dosedanjih tabletenis prireditelj v Ljubljani. Tekmovalo se bo v 9 disciplinah, izmed katerih bo gotovo najzanimivejši turnir single gospodov za dravsko in turnir za ljubljansko prvenstvo ter za prehodni pokal. Lanski prvak dravske banovine je bil g. Nemec Janez, ljubljanski pa g. Geršič, ki brani tudi predhodni pokal. Tudi letos so ljubljanski tekmovalci pripravljali nuditi zunanji igračem največji odpor, tako da bodo številni pristaši prvoponga prišli za praznike izdatno na svoj račun. Pričetek obeh prvenstev bo v nedeljo ob 11. v areni Narodnega doma.

Službeni iz LNP. Javna borza dela v Novem Sadu uje zahtevala od JNS naslednje podatke: Koliko je naših bivših igralcev, ki bi bili pripravljani in sposobni prevesti treniranje naših mlajših sportnih klubov? Po možnosti navesti imena onih, ki bi prišli v postev in sporočili njihove zahtevke. LNP opozarja vse, ki bi prišli pri gornjih pogojih v postev, da se pismeno prijavijo LNP, ki jih bo potem prijavil JNS. Prijave poslati LNP takoj, najkasneje do 26. t. m. Tajnik I.

Službeni iz odbora za delegiranje sodnikov pri LNP. Delegirajo se dne 27. t. m. v Ljubljani na igrišče Ilirije: PVC : Ilirija g. Pevalak, k predtekmil Ilirija II : Sovan g. Vidic : Trbovljah prvenstvena tekma SK Dobrna : SK Amater g. Marin. V ponedeljek 28. t. m. igrišče Ilirije: PVC : ASK Primorje g. Cimprman, predtekmil ASK Primorje II : Svoboda II. g. Lukežič.

Obični zbor mariborskega zimskega sportnega podsaveza v Mariboru bo 23. aprila t. l. ob 20. v lovski sobi hotela »Orele« z običnim inčevnim redom. Ako ob določeni uri ne bo zbor sklepčen, se bo vršil po pravilih, pol ure pozneje ob vsakem številu navzočih. Opozarja se na to, da

Iz življenja na dežel

VIC. Domači igralci so z igro »Pred porok« tako dobro odrezali, da gre njihov sloves med najširšimi krogi. Sploh je opaziti, da postaja naš oder ob nedeljah stalno zaseden. Tako je prav. V nedeljo je bila dvorana že popolnoma razprodana in vse je bilo pripravljeno na nastop šentjakobskih gostov, ki so prišli z burko »Sedem njegovih grebov«. Igra je lahka in vzneta dovolj smeja, vendar pa zaostaja za ono »Pred porok«. Nekatere stvari niso povsem jasne in treba bi jih bilo boljše prestaviti na 10. maja tla. »Jagrovo perilo« je splošno znan trgovski izraz, ki se ne da prestaviti v slovensko perilo. Pozdrav: imam čast (ich habe die Ehre) ni pri nas običajen. No, to so malenkosti, ki se med igro porazgube. Šentjakobčani so podali igro prav dobro in imeli smo priliko videti zopet g. Vršerjevo v izborni ulogi. Prav tako so ostali prav dobro podali svoje vloge in so bili igralci deležni toplazga priznanja. Posrečena in originalna je bila začetna scena z onimi glavami in s kupletnim mojstrom Bučarjem, ki je spravi gledalce v veselo razpoloženje. Na vsak način pa je treba gledati, da se bodo predstave začele točno ob uri in skrite pavze na minimum, ker jemljejo občinstvo neprečuljivost in ni čuda, če začenja ob le predolgi odmorih — cepetati. Kje vendar tihi naš orkester? Za izpolnitve odmorov so orkestri najboljše sredstvo. Če pa tega ni, pa navijte — gramofon! Društvo naj poskusi, da se bo stalno igralo ob nedeljah in potem bo tudi dvorana tako naltaleno polna, kakor je bila v nedeljo. Domači igralci pa naj ustanovijo več družin ali skupin in potem bodo lahko vsi režirali in vsi nastopili in kritikovali pravično ali neopravičeno, kakor se jim bo naždele.

MEDVODE. Pripravljalni odbor JRKD za občino Medvode objavlja, da bo ustanovni občni zbor krajevene organizacije JRKD 3. aprila ob pol 16. v občinski pisarni v Medvodah.

GORENJA VAS. V gostilni pri »Anžku« se je vršil v nedeljo ustanovni občni zbor krajevene organizacije JRKD za občino Trato. Načelno razveljavilo je, da se se stanka udeležijo mnogi ne glede na nekdanje prejšnje stranke. Posebno Gorenja vas je bila zastopana z 42 udeleženci, a tudi ostale vasi niso mnogo zaostale. Uvodni govor je imel skilcati župan g. Fran Jelovčan, ki je daleč znan po svoj delavnosti. On je tudi zaključil zborovanje, ki je trajalo nad dve uri, s pozivom na vse navzoče, posebno pa na novo izvoljene odbornike, naj delujejo v smislu navodil programa za razširitev in ojačanje stranke.

SV. STEFAN NAD SMARJEM. V nedeljo se je vršil obilno obiskani shod, na katerem nam je g. narodni poslanec Velkoslav Spindler v podrobnosti orisal delovanje v Narodni skupščini in pojasnil svetovno-politični položaj. Brez razlike pripadnosti k bivšim strankam je pristopilo k JRKD veliko število ugodnih mož in fantov, sestavil se je tudi novi odbor pod predsedstvom znanega agilnega delavca g. Martina Johana, podžupana. Poslevočel tajnik je g. Drago Krepek, šolski upravitelj, ki bo imel stalno zvezo v vseh važnih zadevah z narodnim poslancom.

STAR TRIG PRI LOŽU. Dramatski odsek našega Sokola je uprizoril v nedeljo v Sokolskem domu v režiji br. Malovra krasno uspešno Meškovo dramo »Pri Hravstovih«. Naravnost zadivili so polno dvorano naši marljivi gledalci, s katerimi bi se lahko ponasalo marsikatero priznana gledališče. Posebno sta osvajala Hrast in Anica. Pa tudi ostale vloge so bile prav posrečeno zasedene, občinstvo je bilo prav ginjeno. Želimo le še več takih predstav. — Nedavno je imelo godbeno društvo v Ložu občni zbor v Gasilskem domu. Godba se je v preteklem letu uniformirala. V odbor so bili izvoljeni: predsednik Ivan Turk, podpredsednik Franc Sterle, tajnik Anton Rus, blagajnik Hribar Ivan in več odbornikov. — 24. aprila namestila prireditelj RK koncert v korist bednih šolarjev. Domača in okoliška društva naprošamo, da ne prireajo ta dan svojih prireditev.

BOHINJSKA BISTRICA. 13. t. m. je Sokolsko društvo uprizorilo dramo »Golozot«, ki je prav lepo uspešna. Glavne vloge so bile večinoma v prav spretnih rokah ter je predstavila podana skoraj brezhibno. Obisk je bil kljub krizi prav številan. — Preteklo nedeljo pa so na našem odru gostovali zavedni in poštenovalni bratje Sokoli s Koprivnika z dramo »Zemlja krvi, ki jo je našel br. Primožič, zaslužijo popolno priznanje, še posebno iz razloga, da se niso ustrašili slabe poti v Bistrico in zopet naš bil pozno noč. Vrli Koprivčani naj bi bili marsikomu zgled nesebične in požrtvovalne sokolske delavnosti!

LESKOVEC PRI KRŠKEM. Z velikim veseljem smo pohiteli k prireditvi vrelga tamburaškega zbora, ki je uprizoril 19. in 20. t. m. šolajgro »Trije vaški svetniki«. Šolska dvorana je bila obkraj polna publike, saj je igro režiral priljubljeni »čitelj g. Bitenc, neumoren delavec na prostvetnem polju. Igra je bila skrbno nastudirana in igralci so svoje vloge podali v res dovršeni obliki. Ugajal je Jakec, ki je našel v materi županji in očetu županu spodobna partnerja. Prav ljubka sta bila Fani in Stenhar in z njima vred Barba, Lenka in Marica. Prav tako srečno so podali svoje vloge tudi Hrastar, Simec, Bavdek, Dr. Klepec in Mica. Ob odmorih nas je zabaval tamburaški zbor.

BREZNO PRI RIMSKIH TOPLICAH. V nedeljo popoldne se je vršil v gostilni Petra Kozoleta ustanovni občni zbor javne ljudske knjižnice. V navzočnosti precejšnjega števila članov je bil izvoljen naslednji odbor: Zdravc Franc, predsednik; Šunter Franc, podpredsednik; Brezovšek Andrej, tajnik; Peter Kozolec, blagajnik. Knjižnica ima svoj sedež v Kozoletovi gostilni, kjer se izposoja knjige vsako nedeljo popoldne.

ZALEC. 13. t. m. se je vršila v prostorih osnovne šole ustanovna skupščina podružnice Kola jugoslovenskih sester. Po raznih krajih naše domovine že dolga leta vrše vrle Kolašice nesebično filovkoljubno delo pomoči v stiski in sili tistim, ki so je potrebni. Članice, ki so se udeležile skupščine, so s tem pokazale, da razumevajo veliki socialni pomen organizacije. Prisostvovala so tudi tri delegatice celjske podružnice. V glavni odbor so bile voljene se Olga Pivčeva, predsednica; Pavla Lorberjeva, podpredsednica; Milica Mikuševa, tajnica; Franja Drakuličeva, blagajničarka; Angela Šušteričeva, gospodarica.

Iz Prekmurja

pm— Ustanovitve organizacije JRKD v Puconcih se je izvršila 19. t. m. Od urednice organizacije je bil prisoten njen predsednik baski svetnik, notar g. Koder. Zoor je obiskal tudi poslanec g. Benko, katere-

ga poročilo o delovanju v Narodni skupščini so zborovalci z zanimanjem poslušali. Pri volitvah so bili izvoljeni gg.: predsednik Kuhar Stefan, podpredsednik Tita Jozef in tajnik Kuhar Stefan (Puconci), blagajnik Flisar Stefan (Gorica). Organizacija obsega občine Puconce, Gorico, Salamonce in Vanečo.

pm— Ustanavljanje krajevnih organizacij v dolnjelendavskem srezu. Doslej je bilo ustanovljenih 22 krajevnih organizacij. Vsaka občina hoče imeti svojo lastno krajeveno organizacijo, kar je znak velikega zanimanja naroda za politično življenje. Ponekod so vsi volilci organizirani v svoji krajevni organizaciji. Tako štejejo nekatere organizacije do 150 članov. Na primer v Lipovcih, pod Lipo in drugod. V vsem srezu se bo ustanovilo 28 do 30 krajevnih organizacij in bo število članstva doseglo število 3000. Sreski pripravljali odbor je na svoji zadnji seji sklenil, da se bo vršila ustanovna sreska skupščina 17. aprila, do katerega roka bo končano delo ustanavljanja krajevnih organizacij. Sreski pripravila ni odbor skoro povsod sodeluje pri ustanavljanju krajevnih organizacij po svojih članih, ki podajajo poročila o političnem in gospodarskem položaju v državi in razlagajo namen te važne organizacije zlasti za naš srez, ki mora biti ves organiziran v vsedržijski stranki. Vsi sestanki so zelo dobro obiskani in na njih vlada velika živahnost. Organizirajo se vsi brez izjeme ne glede na stan, narodnost in verstvo. Taka sloga pa nam je tudi porok za uspeh.

pm— Osebnost. Na lastno prošnjo je bil od dolnjelendavskega sodišča premeščen v Maribor vodja zemljiške knjige gospod Julij Amalietti. G. Amalietti je prišel med prvimi uradniki v Prekmurje in je tu preživel nad deset let. Njegovo delo je bilo tako v uradu, kjer je imel opravka z zamotano staro madžarsko zemljiško knjigo, kakor tudi izven urada v raznih družinih zelo plodonosno. Z ljudmi je bil vedno zelo takten in ljubeč, zato pa je bil tudi povsod priljubljen.

pm— Zaključek kmetijsko-nadaljevalnih šol. V dolnjelendavskem srezu se zaključujejo kmetijske nadaljevalne šole, ki jih je bilo letos v srezu precej. Važnost takih tečajev za kmetijsko pridelavo se ne da zanikati, zato je samo želiti, da se v prihodnjem letu organizira čim več teh šol. V Dolnji Lendavi je bil letos tudi že drugi letnik šole je obiskovalo povprečno 23 fantov.

pm— Nesreča z revolverjem. Znakarč Rudolf iz Ošeslavcev je iztaknil revolver, ki je bil napolnjen. Sukal ga je tako neprevidno v roki, da se je sprožil in strel ga je zadell tik nad desnim očesom. Z nevarnimi poškodbami je bil pripeljan v murskosoboško bolnico.

pm— Polizkus volna. V noč od 15. na 16. t. m. so hoteli neznanj žilovci v občini Dolnji vdrati pri posestniku Horvatu, ki pa jih je pregal. Drugo jutro so našli sledove nog v snegu. Da bi vlomilci zabrisali svojo sled, so si čevlje ovili s cunjami. Sled je vodila proti avstrijski meji. Za zlikovce je uvedeno obširno zasledovanje.

Iz Ptuja

j— Desetletnica ptujske Glasbene Matice. Letos poteka 10 let, odkar je bila ustanovljena Glasbena Matica v Ptuiju. Prevela je takratno mestno glasbeno šolo pod svoje okrilje. V teku let je širila svoj delokrog in šole danes poleg glasbene šole tudi številni mešan zbor, mladinski zbor in godalni kvartet med svoje ustanove. V proslavo 10letnice priredi glasbena šola Glasbene Matice v nedeljo 8. aprila koncert v mestnem gledališču, na katerem nastopita poleg obeh zborov in godalnega kvarteta tudi dva gojenca glasbene šole in mestna godba na pihala. V spored sta uvrščeni predavanja o zgodovini mesta Ptuja in zgodovini Glasbene Matice ptujske. Koncert bo prenašal radio Ljubljana. To bo prvi prenos po radiu iz Ptuja.

j— Življenska trga. Trg je zelo dobro začet. Cene so se pred prazniki zvišale. Nerodno je, da prodajalci na trgu prodajajo dobrote po kosih, kupčkih, po kozarcih, žličkah. Ali ni mogoče tukaj napraviti reda? Hren se je prodajal po 2 do 3 Din za korenino. Jabolka so prodajali po 2 do 3 kose za 1 Din, motovilce, kupček, po 1 Din. Jajca po 0.50 do 1 Din za kos. Mnogo je na trgu perutnine. Kokoši so se prodajale po 20 do 30 Din za kljun. Tržno nadzorstvo opozarjamo, da strogo gleda na cene in naj ne dopusti, da bi se prav sedaj pred prazniki navijale.

j— Mesta oavtobusno podjetje razglašeno, da bo promet na veliko nedeljo na vseh progah ustavljen.

j— Občni zbor Nabavljene zadruge državnih namestencev 21. t. m. je bil zelo dobro obiskani. Iz poročil funkcionarjev je posneti, da je zadruga zelo dobro preobdelala, ker je dosegla čistega dobička 14.173 Din, od katerega se razdeli v smislu zadrughin pravil na člane 20 odst. kot dividenda. Članstvo se je v preteklem letu pomnožilo od 136 na 178. V smislu novega zakona o zadrugah so bile na dnevnem redu tudi volitve novega odbora, v katerega so bili izvoljeni vsi člani starega odbora, kar je dokaz, da imajo zadrughniki v vodstvo zadruge popolno zaupanje. Med slučajnostmi je bilo sklenjeno, da skliče zadruga reden sestanek, na katerem se bo razpravljalo o cenah stanovanjskih in raznih drugih življenjskih potrebščin. Predsednik zadruge je dosednji predsednik g. Albert Primc, podpredsednik pa g. dr. Zvonko Bratina, sreski podnačelnik.

Iz Slovenjgradca

sg— Naši Samaritani so polagali v ponedeljek na svojem občnem zboru letno bilanco svojega delovanja. Med letom je Rdeči križ priredil koncert kvarteta Glasbene Matice iz Ljubljane in pa koncert domačega pevskega društva. Oba sta sijajno uspela in je bil del čistega dobička namenjen poplavljenecem, odnosno stradalajočemu prebivalstvu v Beli Krajini. Naše društvo dosedaj ni delovalo v onem obsegu kakor bi moralo, preveč je društvo v našem majhnem mestu, a pri vseh so eni in isti ljudje. Da bo uspeh Rdečega križa večji, si društvo nadene za glavni smoter nabavo reševalnega avtomobila. Nadalje namerava društvo prevzeti tukajšnje kino-gledališče. Zastavilo bo vse sile za gradbo prepotrebne hiralnice, od katerih imamo v dravski banovini samo dve. Ker je članarina po 30 Din na leto previsoka, se bo oblastnemu odboru predlagalo primerno znižanje. Tudi pri nas naj se izvede samaritanski tečaj za vse sloje občinstva. Za predsednika je bil ponovno izvoljen g. dr. Makso Pohar, ki je še poročal o potrebi ustanovitve protituberkulozne lige.

sg— Pasji kontumak. Ker se je v našem srezu in na avstrijski meji pojavilo več primerov pasje stekline, je bil za ves srez odrejen strogi pasji kontumak.

Iz Novega mesta

n— Licenciranje bikov in merjasev bo v našem srezu 6., 7. in 8. aprila. Natlačnejši podatki se dobe pri županstvu.

n— Banovinska trdnjava v Vinjem vrhu ima okrog 50.000 prvovrstnih ključev na prodaj.

n— Poroka. Na Jozefovo sta se v Zagrebu poročila mag. pharm. g. Josip Bergman mlajši, sin ugledne novomeške rodbine lekarnarja g. Bergmana, in gđ. mag. pharm. Gundejeva. Čestitamo!

n— Uspela prireditelj. Na predvečer Jozefa je priredila Kmetiska prosvota v Sokolskem domu komedijo »Trije vaški svetniki« v režiji strokovnega učitelja g. Karla Sterbenka. Komedia je bila tako sijajno podana, da je vzbudila salve smeha. Igralci in igralko so želi toplo priznanje. G. Sterbenku in vsej igralski družini gre vse priznanje. Zleti bi bilo, da se igra ponovi.

Iz Kamnika

ka— Glas iz občinstva. Od več strani se slišijo pritožbe, da nekateri hišni posestniki premalo skrbijo za varnost pešcev na trotoarjih. Pritožbe so upravičene. Nedavno je nekemu tako nesrečno izpodrsnilo na poledelem hodniku, da je pri padcu razbil šipo. Par dni nato bi kmalu na podoben način zadela ista usoda drugo izlozbeno okno. Gladki hodniki pa niso nevarni samo pozimi, ko so poledeneli, ampak ob vsakem deževju, zato bi jih morali hišni posestniki zaradi javne varnosti nasekati. — Iz strednih žlebov šolskega poslopja na Glavnem trgu teče voda v velikih curkih na pločnik in prisili vsakega pešca, da se v velikem loku izogne nevarnega mesta. Naj bi se v prvem lepem vremenu to popravilo!

ka— Pozor pred sumljivimi brezposelniki! Naši meštani so še vedno premalo pazljivi. V času, ko prihaja toliko neznanjih tujih ljudi v mesto in prosijo kot brezposelniki na hišah, se ta breskrbnoti marsikomu mašuje. Na Jozefovo sta prišla v neko hišo na Glavnem trgu dva mlada moška. Ker v kuhinji ni bilo nikogar, sta brž pogledala na okoli, ali se ne bi dalo kaj odnesti. Eden je opazil na mizi ročno torbico, hitro jo je odprl in vzel iz nje denarnico, v kateri je bilo 230 Din. Oba neznana tatova sta nato brez sledu izginila.

Iz Trbovelj

t— Kino Sokol bo predvajal na velikonočno nedeljo ob 16. in 20. gigantski zvočni vefilam v nemškem jeziku »Trader Horn«. Oba dneva popoldne ob 14. predstave za mladino.

Radio

Izveček iz programov

Petek 25. marca.

LJUBLJANA 15.40: Uvod v prenos. — 16: Prenos Wagnerjevega »Parsifala« iz gledališča v Zagrebu. — 22: Napoved časa in poročila.

Sobota 26. marca.

LJUBLJANA 12.15: Plošče. — 12.45: Dnevne vesti. — 13: Cas, plošče. — 17.45: Reportaža procesije iz cerkve sv. Petra. — 19: Salonski kvintet. — Godba »Zarjek«: velikonočne pesmi. — 20.45: Trnovski cerkveni zbor. — 21.30: Salonski kvintet.

BEOGRAD 12.05: Radio-orkester. — 17.15: Popoldanski koncert. — 20.15: Mešan program. — 20.45: Operni dueti. — 21.15: Komorna glasba. — 21.45: Poročila. — 22: Plošče. — 22.45: Prenašanje tujih postaj. — ZAGREB 12.30: Plošče. — 19: Prenos »Vstajenja« iz cerkve sv. Marka. — 20: Rezervirano za prenos. — PRAGA 19: Dramski večer. — 22.25: Mešan program. — BRNO 18.25: Koncert na orgle. — 19: Program iz Prage. — VARSAVA 20.15: Koncertni večer. — DUNAJ 11.30: Orkester. — 15.25: Plošče. — 17: Orkestralni koncert. — 19.45: Veselogra. — 21.30: Lahka godba. — 23: Prenos iz Berlina. — BERLIN 20: Orkestralni in pevski koncert iz Monakova. — 22.35: Zabaven program. — 23: Mahlerjeva 2. simfonija. — KÖNIGSBERG 16.50: Lahka godba. — 20: Program iz Berlina. — MÖHLACKER 17: Orkestralni in pevski koncert. — 20.45: Misterijske note za violino in orgle. — 21.40: Nabožni program. — 23: Prenos iz Berlina.

Zrebanje drž. razr. loterije

V. razred.

Dne 22. marca 1932 so bili izžrebani naslednji dobitniki:

Din 5.000 št. 84.447.
Din 2.000 št. 4.431, 22.708, 75.626.
Din 1.000 št. 4.438, 4.473, 10.868, 13.065, 13.093, 19.501, 22.716, 23.411, 31.135, 31.136, 37.032, 37.071, 37.092, 42.521, 42.525, 42.567, 42.560, 52.202, 52.215, 52.269, 52.295, 54.271, 58.322, 58.338, 62.276, 62.284, 65.315, 65.338, 69.413, 69.419, 69.426, 69.437, 73.397, 81.716, 84.402, 84.430, 84.440, 84.442, 84.448, 84.453, 84.488, 86.663, 89.657.

Za točnost števil zaradi telefonskega sprejemanja ne jamčimo. Zrebanje se bo vršilo vsak dan do 25. marca. Manjše dobitke bomo vedno objavljali naknadno. Onim, ki so bile srečne izžrebane za manjše dobitke, bomo na željo srečke zamenjali za neizžrebane, da bodo mogli nadaljevati igranje na visoke dobitke, to pa le, dokler bo kaj neizžrebanih srečk, ki jih je prav malo, na razpolago.

Zadružna hranilnica r. z. z o. z., Ljubljana, Sv. Petra c. 19

J. O. Curwood

Na meji sveta

»Ranjen je. Samo po srečnem naključju je ostal živ, in Keok je zdaj kakor izpremenjena. Vse dni in vse noči mu streže, niti koraka se ne gane od njega, in če hoče kdo kako malenkost storiti zanj, je ljubosumna kakor mačka.«

»Tedad sem vesel, da je Tautuk ranjen,« se je nasmehnil Alan. In čez trenutek je vprašal: »A kje je Amuk Toolik?«

Divji Smith je pobesil glavo in zardel kakor solarček.

»To moraš pa njo vprašati, Alan.«

»Čez nekaj časa je Alan vprašal Mary, kaj je z Amukom Toolikom.«

Tudi ona je zardela. Njene oči so se tako čudno zasvetile, da ga je kar zmedla obšla. Nato je tiho odvrnila:

»Počakati moraš. Amuk Toolik se kmalu vrne.«

A več mu ni hotela povedati, čeprav je potegnil njeno glavo k sebi in ji z rokami v njenih lasih zagrozil, da je ne izpusti, dokler mu ne razodene skrivnosti. Tih, zadovoljen vzdih je bil ves njen odgovor. Nežno se je privila k njemu in mu zašepetala, da ji je ta kazen zelo po godu. In tako je ostalo vprašanje, kam je šel Amuk Toolik in kaj počenja, Alanu slej ko prej uganke.

Čez nekaj minut se mu je zazdelo, da je uganil resnico.

»Ne potrebujem zdravnika,« je dejal, »a vendar si zelo dobra, da si poslala Amuka Toolika ponj.« Nato se je mahoma prekinil in

rekel: »Kako sem malomiselni in neumen! Saj je dovolj drugih ljudi, ki so veliko bolj potrebni zdravnika kakor jaz.«

Mary je pokimala. »A vendar sem mislila najbolj nate, ko sem poslala Amuka Toolika v Tanano. Na Kauku jaše in bi se bil moral prav za prav že vrniti.« Odvrnila je svoj od veselja rdeči obraz, tako da je videl samo še ušesce.

»Kmalu bom spet pokonci,« je rekel on, »in potem se odpraviva v Države, kakor sva sklenila.«

»Sam se boš moral peljati, Alan, zakaj jaz bom imela obilo posla z uredbo nove hiše,« je odvrnila tako mirno, da je ves osupel obmolnil. »Poslala sem jih že, da sekajo v predgorje drevesa; divji Smith in Amuk Toolik bosta kmalu pričela z gradnjo. Žal mi je, da se ti vidi tvoji posli v Državah tolikanj važni. Tu bo dokaj samотно, ko tebe ne bo.«

V svoji zmedi ni mogel spraviti besede iz sebe. Kaj je to pomenilo?

»Mary!« je zahropel.

Ni se obrnila k njemu.

»Mary!«

In zdajci se je s smehljajem na obrazu spet ozrla nanj in ga obšla z ljubečim pogledom; med tem, ko so njene sladke, tople ustnice milovale njegova usta, mu je razodela rešitev uganke.

»Ne po zdravnika, Alan, po duhovnika sem poslala. Potrebujemo ga za poroko divjega Smitha z Nawadlooko. In Tautuk in Keok se tudi hoteta vzeti. Midva seveda lahko še počakava —

A tega stavka ni dokončala, zakaj poljubi so ji zaprli usta. In nato mu je priznala marsikaj, kar se mu nikoli ne bi bilo zdelo mo-

goče. Ničesar ni hotela več vedeti o Državah, ničesar več imeti od njih, niti od podedovanega rodbinskega imetja ne — razen če bi ga mogel Alan porabiti v Alaski. In še tedaj je mislila, da bi mogel ta nagrabljeni denar roditi samo nesrečo in uničiti njene sanje. Zakaj zanjo je obstajalo le še nekaj — in to je bil njegov svet! Ta svet je ljubila natanko tak, kakršen je bil — širne tundre, njegove ljudi, črede in gore — vse to ozarjeno z lepoto svobodne narave. Zdalj ga je razumela, kaj je hotel reči, ko ji je bil dejal, da je Alasčan, ne Američan. Tudi ona ni več Američanka, ampak Alasčanka. Držeč se z njim z roko za roko, se hoče do konca boriti za Alasko. In ko mu je tiho pripovedovala vse to, ji je božal svilene lase in jih pritiskal na svoje ustnice, in prvič po mnogih letih so mu spet solze zalivale oči.

Tako sta bila vendar že našla svojo srečo.

Tuji glasovi so se začuli do njih. Mary je vzdignila glavo z njegovega ramena in hitro planila k oknu.

»Amuk Toolik je,« je vzkliznila. »Vrača se.«

»In — ali je sam?« je vprašal Alan, in srce mu je zastalo, ko je čakal njenega odgovora.

Slovesno se je vrnila k njemu, mu naravnala blazino in mu pogladila lase nazaj. »Iti moram, da se počestim, Alan,« je dejala. »Taka ne morem nikogar sprejeti.«

In zdajci so zdrknile njene roke k njegovim rokam in se jih trdno oklenile, zakaj na stregli Sokwennove hiše je sivopikčasti drozega spet prepeval svojo pesem — družici svojega hrepenenja.

Konec

Cene malim oglašom

Zenitve in dopisovanja: vsaka beseda Din 2.— ter enkratna pristojbina za šifro ali za dajanje naslova Din 5.— Oglasi trgovskega in reklamnega značaja: vsaka beseda Din 1.— Po Din 1.— za besedo se zaračunajo nadalje vsi oglasi, ki spadajo pod rubrike »Kam pa kame,« »Auto-moto,« »Kapital,« »V najem,« »Posest,« »Lokalit,« »Stavovarjanje odda,« »Stroje,« »Vrednote,« »Informacije,« »Živali,« »Obrt,« »Lese ter pod rubrikama »Trgovski potnik in »Zasluzke,« če se z oglašom nudi zasluzek, oziroma, če se išče potnika. Kdor si pa pod tena rubrikama išče zasluzke ali službe, plača za

Mali oglasi

Za odgovor 3 Din v znamkah

vsako besedo 50 par. Pri vseh oglaših, ki se zaračunajo po Din 1.— za besedo, se zaračuna enkratna pristojbina Din 5.— za šifro ali za dajanje naslova. Vsi ostali oglasi socialnega značaja se računajo po 50 par za vsako besedo. Enkratna pristojbina za šifro ali za dajanje naslova pri oglaših, ki se zaračunajo po 50 par za vsako besedo, znaša Din 3.—

Najmanjši znesek pri oglaših po 50 par za besedo, je Din 10.— pri oglaših po 1 Din za besedo pa Din 15.—

Vse pristojbine za male oglase je plačati pri predaji naročila, oziroma jih je vpslati v pismu obenem s naročilom.

Potniki

Kdor išče mesto potnika, plača za vsako besedo 50 par za dajanje naslova ali za šifro 3 Din. — Kdor sprejema potnike, plača besedo po 1 Din; dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (5)

Trg. potnika za galanterijo in pletenine razprodajajo, pod vodstvom potnikov, ki imajo zastopstvo sorodne branje, imajo prednost. — Tozadevne ponudbe na oglaš. oddelku »Jutra« pod šifro »Sialna služba 1296.« 8891-5

Iščem sopotnika za vso dravsko hanovino. Dopine z navodno nameravane odškodnine in stroka na oglaš. oddelku »Jutra« pod šifro »Sialna služba 1296.« 8891-5

Službo dobi vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro pa 3 Din. (1)

Gospodična za lahko delo sročnem v trajno službo. Naslov v oglašnem oddelku »Jutra« 9015-1

Natakarico s osebo pravico in nekaj kaveljev, ščem za Zagreb. Ewent. jo sprejem kot družabnico. — Ponudbe na oglaš. oddelku »Jutra« pod šifro »Dobro,« 8873-1

Hotelskega slugo s dobriimi spetrali. Kavelje zmožnega in vsakega nemešnega, išče hotel štrika. 9017-4

Prodajalka dobro verzirana v manufakturi in specciji, dobi službo takoj ali s 15. aprilom. Plača in ostalo po dogovoru. — Ponudbe na oglaš. oddelku »Jutra« pod šifro »Trg ob izelenici,« 8890-1

Vzgojiteljico popolnoma zdravo in s popolnim znanjem francoskega in nemškega jezika v govoru in pisavi, sprejemam k 3 deklicama. Ponudbe z opisom izobrazbe, službi in zahtevkom, s sliko na oglaš. oddelku »Jutra« pod šifro »Mesto v provincii,« 8895-1

Brivskega pomočnika kot pomoč za petek in soboto. Išče Dolezal Karl, brivce Jeticca, 9024-1

Edgar Rice Burroughs;

Tarzan, kralj džungle

170
Ko je tako pomislil, je začel rahlo šumastje in zagledal nedaleč od sebe velikega leva. Smrtna groza ga je tako ohromila da ni bil zmožen bežati. A tedajci je spet nekaj začumelo, v leva se je slišalo zaplila puščica, in zver je poskočila od bolečin in strahu. V naslednjem trenutku je skočil z visokega drevesa gol velikan — levu prav na hrbet!

Kuharico

samoostojno in zdravo sprejemam k več osebam. Vodvod v kuhinji. Ponudbe z opisom službi in zahtev na oglaš. oddelku »Jutra« pod šifro »Trgovska hiša,« 8894-1

Plačilna natakarica čedna in simpatična, prijazna z gosti, ki zna dobro servirati in je zmožna po log slovenskine tudi nemščine, z majhno kaveljo, dobi namestitev s 1. aprilom v restavraciji Anersiš v Mariboru. Predstavi ti se je samo osebno. 9005-1

Šiviljo - prikojevalko pletenin zmožna najvornih krojev in popolnoma izurjena šivanja na vseh motornih strojih, sprejemam z vstopom po dogovoru. — Ponudbe na naslov: Industrija pletenin Ant. Savnik — Škofja Loka. 9006-1

Pouk Beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. Dijaški, ki iščejo instrukcije, plačajo vsako besedo 50 par; za šifro ali za dajanje naslova 3 Din. (4)

ČAMERNIKOVA šoferska šola Ljubljana, Dunajska c. 36. Prva obštevno koncesija urana. Prospekt 16. santon — plašite ponji Učesce — sprejema vsak čas. 8881-5

Službe išče Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro pa 3 Din. (2)

Gospodična sirota brez stanov in brez sredstev, nujno prosi mesto v kakšni pisarni. Cenil ponudbe na oglaš. oddelku »Jutra« pod šifro »Sirota,« 9043-3

Prodajam Oglasi trg. značaja po 1 Din beseda; za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. — Oglasi socialnega značaja vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro pa 3 Din. (6)

Puhasto perje sista, došasto, kg po 48 Din druga vrsta kg po 38 Din čisto belo gosje kg po 130 Din in čisti puh kg po 250 Din razpošila po poštne povozitje L. B. Rozovici, Zagreb, Lica 13. 92-6

Posest

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (30)

Za denarne ljudi! 70 oravov gozda (kompleks) same smreke, l. 1904. nasajeme, zdrava rast, lepo blago, izvrstna tla, v okolici Kočevja, nedotaknjeno, naprodaj. Pojasnila daje šupan Ivan Putze, Turkova Draga 4, pošta Mozelj pri Kočevju. 8890-20

Enodružinska hiša novozgrajena, z električno razsvetljavo poceni napredaj v J. r. šah št. 36. Sv. Križ. 9005-20

Kmetško posestvo lepo, manjše, kupim proti takojšnjemu plačilu. Ponudbe na oglašni oddelku »Jutra« pod značko »Ispod 100.000 Din,« 8877-20

Hišo v mestu Celju vredno do 120.000 Din kupim takoj proti gotovini. Naslov pri podruž. »Jutra« v Celju. 9006-30

Parcelo oca 500 m² veliko kupim v evnem delu Ljubljane. Ponudbe na oglaš. oddelku »Jutra« pod »Denar takoj 9044.« 9004-20

Starinsko orožje

naprodaj. Naslov v oglaš. oddelku »Jutra,« 8893-6

Brezplačno na poskušajo pošljemo vsa komur prevostren »Rataco« nožič za britje. Posebne reklamne cene za preprodajalce. Pisati na naslov: »Kings, Beograd, Rtanjska br. 3.« 8893-6

Auto, moto

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (10)

Motorno kolo s prikolico, v dobrem stanju, z elektr. razsvetljavo 1000 ccm, ugodno napro daj za 10.000 Din. — Ponudbe na oglašni oddelku »Jutra« pod »Motorno kolo,« 8892-10

2 osebna avtomobila in motor. kolo vse v dobrem stanju na prodaj v Franciškanski ul. št. 4, pritičje (eksidisice). 8823-16

Kupim

Oglasi trg. značaja po 1 Din beseda; za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. — Oglasi socialnega značaja vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro pa 3 Din. (7)

Brezplačno Vam pošljemo prvih osem najst nadaljevanj prenosiljive ljubavnega romana

»Most vzdihov« ki ga je napisal sloviti čestita Zvezda. Prišle na upravo »Družniskoga tednika Romana,« 8893-7

500 m cevi za motorno brizgalno od 25-30 atm. tlaka, kupi Prostor, gasilno društvo Oploščica. Ponudbe z vzorci do 60. aprila na naslov ki ga pove oglaš. oddelku »Jutra,« 8897-7

Kapital Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (16)

Družabnika treznega in resnega sodečava, s 120.000 Din kapitala (takoj troba) pokoliži 80.000 Din sprejem takoj za v vsej Jugoslaviji dobro uvedeno kemično podjetje. Kapital je odlojen. On nosi mesečno čist 50% Samo resne ponudbe na naslov: Rasolin, Zagreb, Radniška ulica 13. 8891-16

Posest

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (30)

Oporemljeno sobo s posebnim vzhodom oddam Naslov v oglašnem oddelku »Jutra,« 8896-23

Oporemljeno sobo s posebnim vzhodom oddam Naslov v oglašnem oddelku »Jutra,« 8896-23

Sostanovalca sprejemam v lepo, zračno in solnčno sobo, event. s hrano po zmerni ceni. Cesta v Rožno dolino 40, pritičje desno. 8888-23

Dopisi Vsaka beseda 2 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (34)

Torej le komedija Zadnjič vprašam, če je stanek mogoč? Sporočite na moj naslov. 9000-24

Okrajno sodišče v Celju, odd. III., dne 18. marca 1932. 3851

Za velikonočno (nedeljsko) JUTRO

KI BO IZŠLO ŽE JUTRI ZJUTRAJ, SREJEMAMO MALE OGLASE IN INSERATE SAMO

še danes do 5. ure pop.

Oblacila

Trg. oglaš po 1 Din beseda; za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. — Oglasi socialnega značaja vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. (13)

Rjava suknja modka, popolnoma nova s poceni napredaj. Poizve se pri g. Malibu, Ljubljana, Slomškova ulica št. 11/II. 8891-20

Sobe išče Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. (28-a)

Prostorno sobo z elektriko, pejo in s le najpotrebnejšo opremo išče za takoj stopen, starejši, miren gospod. — Ponudbe prosi na oglašni oddelku »Jutra« pod »Miren kotiček« z napovedjo cene. 8884-23-a

Sobo z oskrbo ali samo sobo v bližini Gradišča išče gospodična. Naslov v oglašnem oddelku »Jutra,« 9006-23-a

Akademik išče s 1. aprilom sobo s hrano ali brez, v bližini univerze. Ponudbe z navdvo cene na oglaš. oddelku »Jutra« pod značko »Filozof,« 9009-23-a

Sobo odda Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. (23)

Oporemljeno sobo s posebnim vzhodom oddam Naslov v oglašnem oddelku »Jutra,« 8896-23

Oporemljeno sobo s posebnim vzhodom oddam Naslov v oglašnem oddelku »Jutra,« 8896-23

Sostanovalca sprejemam v lepo, zračno in solnčno sobo, event. s hrano po zmerni ceni. Cesta v Rožno dolino 40, pritičje desno. 8888-23

Dopisi Vsaka beseda 2 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (34)

Torej le komedija Zadnjič vprašam, če je stanek mogoč? Sporočite na moj naslov. 9000-24

Okrajno sodišče v Celju, odd. III., dne 18. marca 1932. 3851

Javna dražba

Dne 29. marca 1932 ob 9. uri dopoldne se bo v Celju, Prešernova ulica št. 17, na javni dražbi prodajalo razno pohištvo, oprava mehanične delavnice in prodajalnice ter razni v mehanično stroko spadajoči izdelki kot živalni stroji, kolesa in posamezni deli ter delci živalnih strojev in koles.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na sodni deski okrajnega sodišča v Celju.

Okrajno sodišče v Celju, odd. III., dne 18. marca 1932. 3851

lak, Okolica Donajke se-
le-Bozigrad, Poslovodni-
nja, Prednost imajo star-
nejši gospodje, Priročni-
1932, Poštena, Prizmatični
Poštena služba, Plin, Po-
rušnik, Poštena 101, Po-
štena mladinka, Poštena
in zanesljiva, Plemenito
sroe, Prvostrana trgovina
v okraju, Postranski za-
služek 100, Proti vrnitvi,
Prometno, Pustobino pod-
jeje, Rešeno-diskotno, Re-
sen, Resen kupec, Roštev
Razna šteta 33, Roža med
trnjem, Resen reflektant,
River, Sodelovanje, Stalno
bivanje, Stalno, Stalno 474
Solidna, Sportwagen, Sre-
tel, Svet, Sedaj, Sigurna
bodočnost 314, Sneg kopni
Split, Sama, Sreča Te išče
Suh tram, Samostojna
moč, Takoj 10, Takojšnja
vsolitev, Takoj danes, Ta-
koj (Lahko takoj), Uspeh
zajamčen, Ugodna prilika,
Upokojeni nadučitelj in pri-
vatni profesor učnega za-
voda, Vama, Vestein plač-
nik, V dobrem stanju, Ve-
lik dobiček, Voz, Veselje
do trgovine 1932, Zanožna,
Zaželjeni red, Zapravišiv-
ček, Zadruga, Zanesljiva
20, Zetičev, 260, 24. marec
500.000, 4000-5000 Din, 65
300, 345, 33-33, 74, 75,
25.000.

Obrt
Vsaka beseda 1 Din;
za dajanje naslova ali
za šifro pa 5 Din. (30)

Za pirhe
ovratne rute, fino vezene
po 55 Din, robčki svileni
in batisti vezeni, razni
predstavljeni petli, Breda
robčki po 3 Din, Masek &
Milek, Ljubljana — poleg
hotela Strukelj. 8897-30

Razno
Vsaka beseda 1 Din;
za dajanje naslova ali
za šifro pa 5 Din. (37)

PREMOG
suha drva
POGAČNIK
Bohorčeva ulica št. 5

Živali
Vsaka beseda 1 Din;
za dajanje naslova ali
za šifro pa 5 Din. (27)

Jahalnega konja
kupi Marko Marečič, Ljub
ljana, Gosposvetska c. 5
8895-27

Veliko
tovarniško
podjetje

ISCE za svoje vrtnarstvo

vrtnarja

s specialnim poznav-
anjem povrtnine in vzdr-
ževanja parka. — Obšir-
ne ponudbe poslati na
oglašni oddelku »Jutra«
pod »Br. 756,« 3677

Uboji kapelnik!

Tudi k »Sestici« nisem
prišla, ker mi je nerodno,
da bi izgledal sestank
kot reklama za Lutz peči,
ki jih prodaja ing. Gurelj,
Ljubljana VII. Kaj se ve-
ste, da tudi pri »Sestici«
3 Lutovici grejeta vse lo-
kale? Nočoj ob 7. v ča-
karni kina Ideal. Uboja
»Hladna«..... 9047-24

V oglašnem oddelku
»Jutra«
je dvigniti sledeča pisma:
Aparat, Asistentka 1932,
Bodočnost, Bilna centra,
Brivnica, Buffet, Brezpo-
selna, Centrum, Cista in
poštena, Cista, Dobra ku-
harica, Delamošni, Denar
takoj, Do 5000 Din, Do 1,
Dobor in točen plačilo,
D. G., Do 500, Dobro vpe-
lani, Denar, Dobor in
točen, Dobra gospodinja,
Diskretno, Domača trvdka,
Eksistenca 301, Eksistenca,
Elektromonter, Grič, Go-
tova, Kupčija, Gentleman,
Franjo Hudson, Inkasant,
Inteligentna, I. Z. 28, I.
A. Publicitas, Krasna lega
Krasni maj 1932, Kultura
2547, Krokajša obrt, Mirje
Manifaktura, Marija, Mir-
na 30, Mirna stranka, Ma-
distinja, Marec - izročno,
Nemka, Nova sreča, Oskro-
nik, Okna z roletami, Ob-

Naš denar naj ostane doma!

NOSITE TUDI VI LE

čevlje

Zaradi trpežnosti, elegancie in
nizke cene je naš čevlj ne-
nadkriljiv domač izdelek.

Odklanjajte tuje ceneno blago, ki žuli Vaše noge,
še bolj pa Vaše žepe. 3705

PRODAJALNA

LJUBLJANA

SV. PETRA CESTA ŠTEV. 20

Trenchcoat-
plašči

164
iz čiste volne

Manchester Din 680.--
Bradford Din 590.--

Zimska podloga, ki se da odpeti, iz
prave velblodje dlake Din 140.--,
iz imitirane velblodje dlake Din 90.

Po povzetju pošilja

A. Schaffer

Zagreb 11 pret. 6.

Državna
razredna loterija